Тошкент оқшоми

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

№ 77 (8.967) * 1997 йил 7 июль, душанба * Сотувда эркин нархда

Саноат

МАҚСАД АНИҚ БЎЛГАЧ

«Учқун» ҳиссадорлик жамияти меҳнаткашлари ҳозирги шароитда бозор талабига жавоб берадиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга интилиш билан бирга, давлат буюртмаларини ҳам ўз муддатида тез ва соз бажариб бормоқдалар. Корхонанинг бичиш-тикиш цехида бўлганимизда бунинг яна бир бор гувоҳи бўлдик.

— Бизнинг цехимиз тикувчилари — деб гап бошлади шу цех етакчиси Азиз Абзалов, — ҳар бир буюртмани маромига етказиб бажаришга одатланган. Кўришни истасангиз, марҳамат.

Цехда ҳамма ўз иши билан банд. Ўзини Зоя Варламова деб таништирган аёлнинг ишини кузатамиз. У бичиш-тикиш цехининг бош устаси экан. Зоя опани суҳбатга тортдик. Ишини ниҳоясига етказгач, у бизга юзланди.

— Бу ер менинг қадрдон даргоҳим, кўп йиллардан буён ишлайман, — деди у фахр билан. — Ўзингиз шоҳиди бўлиб турибсиз, тикувчи қизларимизнинг чаққон ҳаракатларини, улар ҳамиша шундай ишлашади. Бугунги кунда давлат буюртмаси асосида маҳсулот тайёрлаб беряпмиз. Цехимизда 48 ишчи меҳнат қилса, шулардан 24 таси менинг бўлимимда. Уларнинг барчаси ўз машиналари «тили»ни яхши билишади. Шунинг учун ҳам кундалик режаларини ошириб бажаришмоқда.

— Қизларимиз тиккан тайёр маҳсулотларни назорат бўлимига топширишади, — деди шу цехнинг иккинчи бўлими устаси Дилфуза Орипова. — Бизнинг истагимиз хом ашё кўп бўлса-ю чаққон тикувчиларимиз ўз маҳоратларини намоён этишса.

Цех назоратчиси Озода Зоирова 13 йилдан буён шу ерда меҳнат қилар экан. У тайёр маҳсулотни бирма-бир синчиклаб кўздан кечиради.

— Ҳаммасини эринмай биттадан текширасизми ёки баъзан таниш-билишчилик ҳам қиласизми? — деган ҳазиломуз саволимизга у:

— Нега эринар эканман, ахир бу менинг вазифам-ку. Мен сифатсиз маҳсулотни ўтказиб юборсам, эртага буюртмачи қайтариб олиб келади. Бу эса менинг ва корхонанинг шаънига ишончсизлик олиб келади-ку, — деб астойдил жон куйдириб жавоб қайтарди.

Цех илғорлари билан танишиб, улар билан суҳбатлашдик. Доно Ҳуддиева, Хосият Жамилова, Малика Исматова, Ильвира Хабибуллина сингари тикувчилар энг сифатли маҳсулотларнинг эгаларидир. Ана шуларнинг баракали меҳнати туфайли ҳам бу цех корхонада фаолият кўрсатаётган 8 та цехнинг илғорларидан бири саналади.

— Корхонамиз 1994 йилда ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Унда 500 га яқин киши меҳнат қилади, — дейди жамият бошқаруви раисининг ўринбосари Аваз Муҳиддинов. — Илгариги обрўйимизни тиклаш йўлида тинмай изланяпмиз. Мақсадимиз — яқин кунлар ичида тузилган ва тузилаётган шартномалар асосида хом ашё танқислигига барҳам бериб, ишчиларимиз учун яна 2 сменали иш шароити туғдириш, дастгоҳларнинг бўш туриб қолмаслигига эришиш. Чунки корхонамиз тўлиқ қувват билан ишласагина кўзлаган мақсадимизга эришиб, халқимиз учун керакли маҳсулотларни ишлаб чиқара оламиз.

Шарифа ИЛЁСОВА.

«Тошкимёқишлоқмаш» акционерлик жамияти жамоаси қишлоқ хўжалиги учун кимёвий дориларни пуркайдиган пуркагичларни ва 120 хилга яқин турли халқ истеъмоли буюларини ишлаб чиқармоқда.

СУРАТЛАРДА: корхонанинг айни кунлардаги меҳнат фаолияти акс этган; (юқорида) назоратчи Ҳасан Орипов пуркагични кўздан кечирмоқда; (ўртада) пуркагич йиғувчилардан З. Золкина, Н. Рустамова ва Л. Ли тасвирланган; (пастда) йиғувчи-слесарь Павел Шурило конструктор Николай Оведзе билан.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Анжуманлар

ЁШЛАР ТАРБИЯСИГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон жисмоний тарбия институтида Мирзо Улуғбек тумани маҳалла оқсоқоллари ва фаоллари, олий ва ўрта махсус билим юртлари раҳбарлари, ўрта мактаб ўқитувчилари, ҳуқуқ-тарғиботни сақлаш ҳамда жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, мутахассислар, олимлар иштирокида оқсоқоллар йиғини бўлиб ўтди.

Фалсафа ва ҳуқуқ илмий-тадқиқот институтининг кафедра мудири, профессор М. Файзиев, Тошкент Давлат юридик институти кафедраси мудири, доцент М. Усмоналиев, Мирзо Улуғбек тумани ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, туман ҳокимлиги вояга етмаган ёшлар билан ишлаш ҳайъати раисининг ўринбосари Ш. Умаров ўз сўзларида ёшлар тарбияси билан жиддий шуғулланиш, оилани давлат ва жамиятнинг мустаҳкам таянчига айлантириш муҳим аҳамиятга молик масала эканлигини, бу ишда «Маҳалла», «Камолот», «Нуроний» жамғармалари, мактаб, жамоатчилик ўзаро ҳамкорликда фаолият юритишлари кераклигини таъкидладилар.

Дилдора РИХСИЕВА.
Мирзо Улуғбек тумани вояга етмаган ёшлар билан ишлаш ҳайъатининг масъул котиби.

Диққат, янгилик!

ДУНЁДА ЯГОНА

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли У. О. Орифов номидаги электроника институти қаттиқ жисмлар сиртига зарядланган зарраларнинг ўзаро таъсирини ўрганадиган жаҳонда ягона марказлардан бири ҳисобланади.

Институт директори, академик Ўткир Расулев бошчилигида «Паст температурали плазма» лабораториясининг раҳбари, физика-математика фанлари доктори Сергей Пожаров билан биргаликда жаҳонда ягона технология — электр ўтказувчи материаллар юзини вакуумли — ёйли усул билан ишлов беришга эришдилар. Бу технология асосида металл прокатлари ва бошқа металл буюмлар юзасидаги турли қурумлар, бошқа зангларни экологик жиҳатдан тоза бўлган вакуумли-ёйли технология асосида тозалаш жараёни ётади. Ҳамма давлатларда бу ишлар кимёвий технология асосида (иссиқлик ва бошқа усуллар) бажарилади.

Бу технология вакуумли-ёйли разряднинг бир-бирига таъсирига асосланган. Бунинг натижасида ишлов берилаётган материаллар юзасида қуйидаги ўзгаришлар юз беради: ифлосликлар, қурумлар, занглар учиб кетади, микронотекислик силлиқланади, барча ғудурлар йўқ қилинади. Ишлов берилаётган материаллар, буюмлар юзасининг микроқаттиқлиги ошади ва юзанинг чириши, занглаши бир неча марта камаяди, айримлари эса чиримайдиган ҳолатга келади. Бу усул — технология билан барча юзаларга бемалол қийналмай ишлов бериш имконияти бор. Энг муҳими, кам электр энергияси сарф бўлади ва бошқа усулларга қараганда бир неча марта арзон ва ишлов берилган юзанинг ишлаш муддати бир неча марта ошади. Бу технология машинасозлик, станоксозлик, авиация, электроника, айниқса, кемасозлик, металлургия соҳасида кенг қўлланиши мумкин.

Бу ноёб технологиянинг биринчи лицензиясини Японияниң жаҳондаги энг машҳур йирик металл қуювчи концерни «Ниппон стил» сотиб олди ва фақат Японияниң ўзидагина ишлатишга рухсат берилди. Уларнинг буюртмаси бўйича вакуум ёйининг катод доғига таъсир этадиган переметрларни ўрганиш юзасидан шартнома тузилди. Шу кунлари институтда амалий тадқиқотлар асосида янги илмий-аналитик асбоблар ва технологиялар яратиш устида кенг миқёсда ишлар олиб борилмоқда.

Илҳом ШЕРМУҲАМЕДОВ.

Алоқалар

ИЛМИЙ ДАСТУР — АМАЛДА

Ўзбекистон Республикаси олимларининг халқаро алоқалари кенгайиб бормоқда. Буни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг хорижий мамлакатлар илмий муассасалари билан яқин ҳамкорлиги мисолида ҳам кўриш мумкин.

Чет эл давлатлари Фанлар академияси билан турли илмий йўналишлар бўйича илмий дастурлар тайёрлашга ҳам киришди. Бунинг учун катта миқдорда маблағ ажратилди.

Ўзаро келишувга биноан яна учта йирик дастурга амал қилинадиган бўлди. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг қатор тадқиқот марказлари ана шу дастурларни амалга оширишга жалб этилди.

«Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Германиядаги Марбург университети билан алоқани йўлга қўйди. Бу ҳамкорлик халқаро илмий дастурнинг муҳим бир қисми сифатида қарор топди.

Вашингтон Давлат университети эса халқаро дастурни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг электроника институти билан рўёбга чиқаришга киришди. Ядро физикаси институти ҳам йирик дастур доирасида фаолият кўрсатиб, қатор илмий муаммоларга қўл урди. Бунинг учун бу тадқиқот маркази Америка Қўшма Штатларидаги Ридж миллий лабораторияси билан биргаликда илмий ишлар режаларини белгилаб олди.

Сабоҳат ОБИДОВА.

Футбол

ПЕШҚАДАМНИ ЮТА ОЛИШМАДИ

Ёзнинг иссиқ кунларидаги 20 кунлик танаффусдан сўнг «совуган» стадионлар яна мухлисларнинг қайноқ, эҳтиросли тафти билан тўлди. Ўтган ҳафтада мамлакат чемпионати олий лигасининг 14-тур учрашувлари ўтказилди. Жума куни бўлиб ўтган «Пахтакор» — МҲСК ўйинида кўп мухлислар алоҳида «сенсация», яъни «Пахтакор» мавқеида, умуман чемпионат ўйинлари жадвалида бурилиш ясалишини кутган эдилар. МҲСК — биринчилик пешқадами. Жадвалнинг деярли қоқ ўртасидан жой олган «Пахтакор» учун айниқса ушбу ўйинда ғалаба жуда зарур эди. Бир кун илгари ўринбосарлар ўртасида ўтказилган учрашувда ёш пахтакорчилар 2:1 ҳисобида ғалаба қозонгандилар...

Учрашувнинг 31-дақиқасида А.Абдураимов узатган тўпни А.Акопянц дарвозага йўллай олмади. Умуман, пахтакорчилар, ана шундай яна бир неча қулай вазиятдан фойдалана олмадилар.

Ниҳоят 1-тайм тугашига саноқли дақиқа қолганда меҳмонлар жарима майдони яқинида ўйин қоидаси бузилгач, жарима тўпи белгиланди. Уни Николай Ширшов маҳорат билан ижро этиб ҳисобни очди. Шундан сўнг кўпчиликда кутилаётган бурилишга ишонч кучайгандек эди. Лекин...

2-тайм армиячиларнинг фаол ҳужумлари билан бошланди. Натижада дастлабки дақиқалардаёқ А.Маъруфалиев тўпни боши билан дарвозага йўллади. Ўйиннинг ўрталарида Ойбек Усмонхўжаев киритган навбатдаги тўп армиячиларга ғалаба келтирди — 1:2.

Ушбу ўйин ҳақида кўпчилик мухлисларнинг фикри қуйидагича бўлди:

— МҲСК — жисмоний кучли жамоа. Ҳарбийларнинг пешқадамлиги тасодифий эмас. Бутун ўйин давомида уларнинг уюшган ҳужумлари, фаоллиги сусаймади.

— Бош ҳакам Рашид Айтековнинг баъзи нохолис хатти-ҳаракатлари мухлисларни ранжитди. Лекин барибир майдонда унинг ҳукми вожиб... Аммо бундай нохолис ҳукмларга ён чизиқ ҳакамлари ҳам бефарқ қараганликлари қизиқ...

14-турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди:

«Чилонзор» — «Бухоро» — 1:2, «Насаф» — «Хоразм» — 1:3, «Дўстлик» — «Косонсой» — 3:1, «Зарафшон» — «Атласчи» — 4:0, «Андижон» — «Сўғдиёна» — 2:3, «Янгиер» — «Нефтчи» — 1:3, «Навбаҳор» — «Трактор» — 4:2, «Афросиёб» — «Сурхон» — 0:0.

Беҳзод ЭГАМОВ.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Бош вазир Ўткир Султонов раислигида Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган кичик ва хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштириш кенгашининг навбатдаги мажлисида шу йилнинг иккинчи чорагида тадбиркорлар орасида ахборот ва тушунтириш ишларини ташкил этиш якунлари ҳамда бу йўналишда олдинда турган вазифалар муҳокама қилинди.

● Вазирлар Маҳкамасида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков бошчилигида бўлиб ўтган «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивали ташкилий қўмитасининг йиғилишида ушбу тадбирга тайёргарлик масалалари кўриб чиқилди.

● Байналмилал маданият маркази ва «Халқ бирлиги» ҳаракати ҳамда Фанлар академиясида Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобини ўрганишга бағишланган илмий-амалий конференциялар бўлиб ўтди.

● Гидрометеорология бош бошқармасида мамлакатимизда иқлим ўзгаришини тадқиқот қилишга бағишланган анъанавий семинар ўтказилди.

● Андижон вилояти товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси «Палата» деб номланган ўз ҳафтаномасини чоп эта бошлади.

ЖАҲОНДА

● Варшавада Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича ташкилот Парламент ассамблеясининг ҳар йилги олтинчи сессияси иш бошлади. Унда Олий Мажлис раиси Эркин Халилов бошчилигидаги Ўзбекистон Республикаси парламент делегацияси ҳам иштирок этмоқда.

● 8 ва 9 июль кунлари Испания пойтахти Мадридда НАТОга аъзо мамлакатлар давлат ва ҳукумат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви бўлиб ўтади. Унинг кун тартибидаги асосий масала — ушбу Шимолий Атлантика блокига янги аъзолар қабул қилиш тўғрисида ҳозиргача узил-кесил бир қарорга келингани йўқ. АҚШ НАТОга биринчи навбатда Венгрия, Польша, Чехияни янги аъзолар қилиб қабул қилишни таклиф этаётган бўлса, Европа мамлакатлари улар сафига Руминия ва Словакияни ҳам қўшишни билдиряптилар. НАТОга бу янги аъзолар 1999 йилда қабул қилиниши мўлжалланган.

● Бугун Москвада Тожикистонда миллий ярашув бўйича комиссиянинг биринчи мажлиси бўлиб ўтади. Унда расмий Душанбе билан Бирлашган тожик мухолифатчилари вакиллари афв тўғрисидаги қонун лойиҳасини кўриб чиқадилар. Ушбу комиссиянинг келгуси мажлислари Душанбеда бўлиб ўтади.

● Львов яқинида НАТО ҳамда Европа ва Ҳамдўстлик қатор мамлакатлари ҳарбий бўлинмаларининг «Тинчлик йўлида шериклик» дастури доирасидаги биргаликдаги машқлари бошланди.

● Туркманистон Россия ва Озарбайжон томонидан Каспий денгизида янги нефть конини ўзлаштиришни бошлаш тўғрисида имзоланган битимни бекор қилишни талаб қилиб чиқди. Ашхобод фикрича, ушбу нефть кони Туркманистонга тегишлидир.

● Комбоджа пойтахти Пномпенда кеча кун бўйи мамлакатдаги икки ҳокимиятчилик оқибати — икки Бош вазир Нвадом Ранорит ва Хун Сен тарафдорлари ўртасида шиддатли қуролли тўқнашувлар давом этди. Ҳозир Францияда бўлган Ранорит Хун Сенни ҳарбий тўнтаришга уринишда айблаётган бўлса, Хун Сен эса Ранористга мамлакатга ноқонуний равишда қурол-яроғ олиб кириш айбини қўймоқда.

● АҚШнинг Марсга қўнган «Питфайндер» автомат станцияси «қизил сайёра» дастлабки суратларини Ерга узатди. Станциядаги ўзиюрар аравача эса Марс сатҳини тадқиқ қилишга киришди. Унинг бу сайёрада камида 30 кун давомида ана шундай тадқиқотлар олиб бориши мўлжалланган.

● Бугун Брюсселда Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар иқтисодиёт ва молия вазирларининг навбатдаги учрашувида ушбу қитъа ҳамжамиятида ўзаро ҳамкорликни янада чуқурлаштириш масалалари кўриб чиқилади.

● Жанубий Африка Республикасининг президенти Нельсон Мандела эртага Буюк Британияга расмий ташриф билан келади.

● Шимолий Ирландияда яна вазият кескинлашиб кетди. Бу ердаги турли диний мазҳабларга тегишли фуқаролар томонидан бошланган тартибсизликлар полиция билан тўқнашувларга олиб келди.

● Кеча Мексикада парламент сайловлари бўлиб ўтди.

● Нью-Йоркда АҚШ, Шимолий ва Жанубий Корея вакиллари ўртасидаги маслаҳат учрашувида Корея ярим оролида тинчлик ўрнатиш бўйича музокараларни 5 августда бошлашга келишиб олинди. Унда Хитой ҳам иштирок этади.

● Кеча Албанияда парламент сайловларининг иккинчи тури бўлиб ўтди. Биринчи турдаёқ ғалабани қўлга киритган мухолифатчи социалистлар партияси вакиллари парламентда ўз мавқеларини янада мустаҳкамладилар. Партия етакчиси мамлакат Бош вазири лавозимини эгаллашини маълум қилди.

● Тайванда рўй берган сув тошқини оқибатида камида 8 киши ҳалок бўлди. Табиий офат мамлакат иқтисодиётига 60 миллион доллар миқдорида зарар келтирди.

Ҳамкорлик

ТАСИС ДАСТУРИ ДОИРАСИДА

Мустақил Ўзбекистон билан турли хорижий давлатлар ва ташкилотлар ўртасида ҳамкорлик кундан-кунга ривожланиб бормоқда. Жамоатчи мухбиримиз Европа Иттифоқи статистика бошқармасининг Марказий Осиё ва Мўғулистондаги доимий маслаҳатчиси жаноб Клаус Ридель билан учрашиб, унга Ўзбекистон билан олиб борилаётган ҳамкорлик алоқалари хусусида бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Жаноб Ридель, мана сиз, бир йилдирки, Ўзбекистонда ТАСИС дастури доирасида расмий статистика соҳасида ишлаб келмоқдасиз. Марҳамат қилиб айтингчи, ушбу дастурнинг асосий мақсад ва вазифалари нималардан иборат?

— ТАСИС дастури Европа Иттифоқи ташаббуси билан тузилган бўлиб, янги мустақил давлатлар ва Мўғулистонни бозор иқтисодиётига ўтиш даврида қўллаб-қувватлаш ҳамда демократик тузилмаларни ривожлантиришга кўмаклашишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган, — дейди жаноб Ридель ўз сўзида. — Ана шу дастур доирасида 1991—95 йиллар давомида МДҲ давлатлари ва Мўғулистонга 2,5 миллиард АҚШ доллари миқдорида маблағ ажратилиб, 2 мингдан зиёд лойиҳалар ҳаётга тадбиқ этилди. Мазкур дастурнинг асосий вазифалари — давлатга тегишли корхоналарни қайта қуриб, хусусий секторни ривожлантириш, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг самарали тизимини яратиш, транспорт, энергетика, телекоммуникация, шунингдек, атроф- муҳитни муҳофаза қилиш,таълим ва бошқа соҳалардаги инфратузилмаларни ривожлантиришдан иборатдир. Ана шу мақсадлар учун Ўзбекистонга 1991—95 йиллар мобайнида 50 миллион АҚШ доллари ажратилди.

— Ўзбекистон билан бўлаётган ҳамкорлик ва ана шу алоқаларнинг илк натижалари ҳақида батафсил сўзлаб берсангиз.

— Аввало шуни айтиш керакки, ўзбек ҳамкасабаларимиз билан бўлаётган ҳамкорлик асосан корхоналарни рўйхатга олишнинг янги тизими, амалий статистика ва ташқа савдо статистикаси соҳалари бўйича олиб борилмоқда. Булардан ташқари. Европа Иттифоқи ўзи ҳамкорлик қилаётган мамлакатлар техникавий базасини мустаҳкамлаш мақсадида компьютерлар ва бошқа техника воситаларини етказиб берди. Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорлик асосан голланд ва ўзбек ҳамкасблар биргаликда ишлаб чиққан лойиҳалар асосида намоён бўлмоқда. Бу лойиҳалар шерикларнинг олиб бораётган фаолиятлари асосий мақсад ва вазифаларини белгилаб беради. Бу фаолият асосан. Ўзбекистонда статистика тизимини яратишда европалик ҳамкасбларнинг тажрибаларини ўрганиш ва амалиётда фойдаланишдан иборатдир. Бунинг учун семинарлар, консултациялар ўтказилмоқда, ўзбек ҳамкасабалар Европада малака ошириб келмоқдалар.

Ана шу ҳамкорликнинг натижалари ҳақида гапирадиган бўлсак, мен тўла қониқиш билан айта оламанки, кейинги 2—3 йилда биз сезиларли ютуқларни қўлга киритдик. Голландиялик мутахассислар тажрибасидан фойдаланган ҳолда, биз қисқа вақт яъни 2—3 йил ичида республикада бозор иқтисодиёти талабларига жавоб бера оладиган статистика тизимини яратишда илк натижаларга эга бўлдик. Масалан, биргина корхоналар рўйхати тўғрисида сўз юритадиган бўлсак, айниқса бозор шароитида бу жуда муҳим масала. Чунки ҳозир ўзингиз биласиз, жуда кўплаб хусусий корхоналар пайдо бўлган. Улар, албатта статистика тизимида рўйхатга олиниши зарур. Ҳамкорлик натижалари тўғрисида яна бошқа кўплаб мисоллар келтиришим мумкин.

— Ана шу ҳамкорлик келгусида қандай ривожланади? Шу ҳақда ҳам гапириб берсангиз.

— Жорий йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб, биз миллий лойиҳаларни амалиётга тадбиқ этиш борасида иш олиб борамиз. Миллий лойиҳалар деганда, муайян мамлакатнинг муаммолари билан боғлиқ бўлган лойиҳалар тушунилади.

Яқинда биз Ўзбекистон макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги раҳбарлари билан келгуси ҳамкорлигимиз лойиҳалари хусусида фикрлашиб олдик. Мен улардан айримларини айтиб ўтмоқчиман. Биринчидан, биз расмий статистиканинг бутун тизимини яхшилаш ва ривожлантиришга қаратилган лойиҳаларни амалга оширамиз. Иккинчи лойиҳа — инвестиция статистикаси соҳасида бўлиб, Ўзбекистонда 1998—99 йилларда амалга оширилади. Бозор муносабатларига ўтиш даврида инвестиция, айниқса хорижий инвестиция ҳал қилувчи роль ўйнайди. Мен айтмоқчи бўлган яна бир лойиҳа шундан иборатки, у туризм статистикасига бағишланади. Туризм маълумки, Ўзбекистонда доимо ривожланиб келган ва бундан кейин ҳам ривожланади. Шунинг учун маҳаллий шароитлардан келиб чиқиб, ана шу соҳанинг статистик тизимини яратиш лозим. Хуллас, Ўзбекистон билан олиб бораётган ҳамкорлик алоқаларимиз бундан кейин ҳам тобора ривожланиб бораверади.

Суҳбатдош Мирзаали АКБАРОВ.

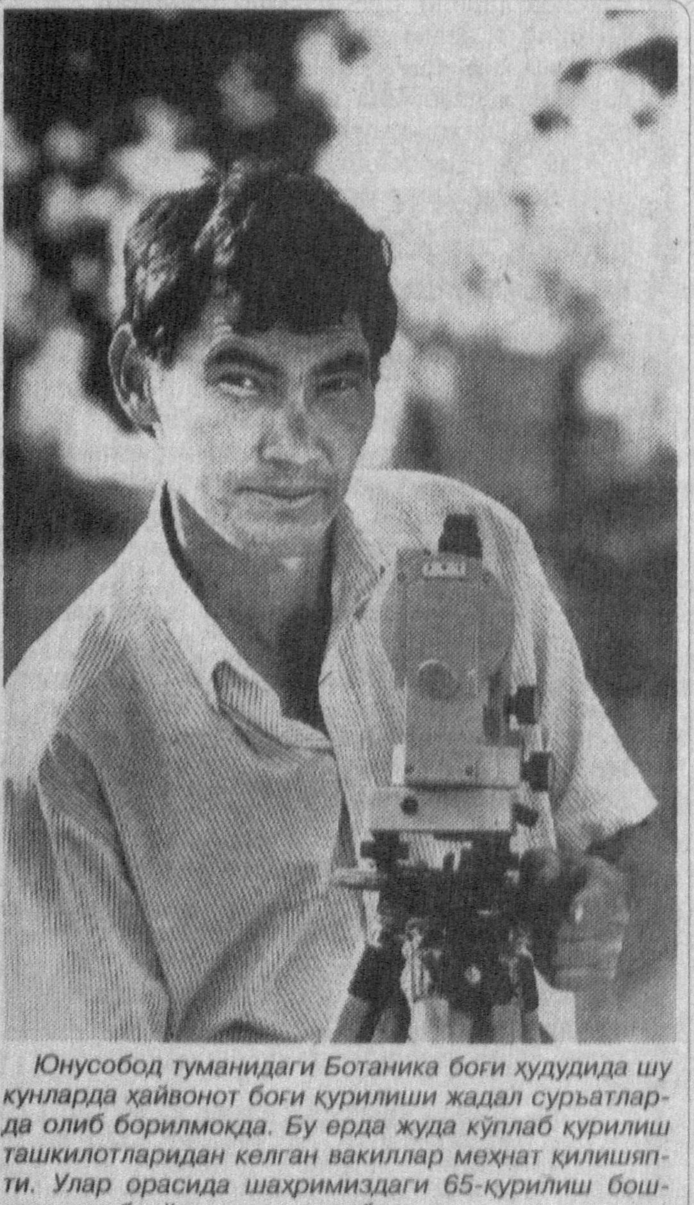

Юнусобод туманидаги Ботаника боғи ҳудудида шу кунларда ҳайвонот боғи қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда. Бу ерда жуда кўплаб қурилиш ташкилотларидан келган вакиллар меҳнат қилишяпти. Улар орасида шаҳримиздаги 65-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари ҳам бор.

СУРАТДА: ушбу бошқарманинг бош геодезисти Исҳоқ Харисовни кўриб турибсиз.

Рустам Шарипов олган сурат.

Транспорт

ОЛҚИШГА САЗОВОР

— Сиз ҳам, сен ҳам бир оғиздан чиқади, биродар. Мен шу автобусга чиқсам манзилимга қандай қилиб етиб олганимни билмай қоламан, — деди йўловчилардан бири ёнимда ўтирган ҳамроҳимга.

Шу вақт автобус салонида ҳайдовчининг микрофон орқали йўловчиларга қилган мурожаати эшитилди:

— Ҳурматли йўловчилар, азиз меҳмонлар! 85-йўналиш бўйлаб қатнайдиган машинамиз Навоий театридан Қорақамиш даҳаси томон йўл олди, масофанинг узунлиги 12 километр. Кейинги бекат «Мустақиллик» майдони.

— Тўғри айтасиз, мен ҳам кўпинча шу машинага чиқиб қоламан, — деди унинг ҳамроҳи. — Бошқа автобус ҳайдовчилари орасида бекатларни олдиндан маълум қилиши, йўловчиларни бир-бирларига ҳурмат-эътиборли бўлишлари лозимлиги ҳақида ҳеч эшитмайман. Лекин шу машинага чиқдим дегунча ҳайдовчининг ёқимли сўзлари ҳар доим дилимни равшан қилади.

— «Юлдуз» ҳиссадорлик жамияти бекати. Кейинги бекат «Қозоғистон». Ҳурматли йўловчилар, ёш болали, ўзингиздан катта ёшдаги онахон ва отахонларга жой беришни унутманг, — деган сўзлар эшитилди, яна микрофондан.

Биз ана шу 85-йўналишдаги автобуснинг ҳайдовчиси билан яқиндан танишиш мақсадида автобуснинг сўнгги бекатигача бориб ҳайдовчи билан суҳбатлашдик.

Абдуқаҳҳор Мавлонов 30 йилдан бери 3-автохўжаликда биринчи тоифадаги ҳайдовчи бўлиб ишлаб келмоқда.

— Абдуқаҳҳор ака, йўловчиларга бундай намунали хизмат кўрсатишингизнинг сири нимада? — деб сўраймиз ундан.

— Биласизми, одамларга сидқидилдан хизмат қилган инсон асло кам бўлмайди. Қайси соҳада ишлашидан қатъи назар касбга меҳр қўйиб, уни улуғлаб ишлаш унга ҳамиша ҳурмат келтиради.

— Абдуқаҳҳор ака, шу 85-йўналишдаги ҳайдовчилар ҳар доим йўналиш жадвалига аниқ риоя қилган ҳолда йўловчиларга хизмат кўрсатишади. Мен бунинг жуда кўп гувоҳи бўлдим. Шунга нима дейсиз?

— Эътибор берган бўлсангиз шаҳар транспортида кўпинча бир йўналишдаги, айниқса, троллейбус, трамвайлар, баъзи автобуслар бир-бирини қувиб юрганига дуч келасиз. Ҳайдовчиларнинг ўзбошимчалиги туфайли йўловчиларнинг бекатларда анча вақт транспорт кутиб қолишларига олиб келади. Бизда эса ундай эмас. Ҳар бир ҳайдовчи белгиланган жадвалга амал қилган ҳолда йўловчиларга хизмат кўрсатади. Бу ҳам ана шу йўналишдаги ҳайдовчиларнинг бир-бирини ҳурмат қилишидан далолатдир. Ҳамжиҳатлик бор жойда, ҳурмат-эътибор бўлади.

Ҳақ гап. Ҳурмат қилсанг — иззат топасан. Йўловчиларга ҳормай-толмай намунали хизмат кўрсатиб, ҳамшаҳарларимиз олқишларига сазовор бўлаётган ана шундай инсонлар ҳамиша бор бўлишсин.

Раҳмат ПОЛВОН.

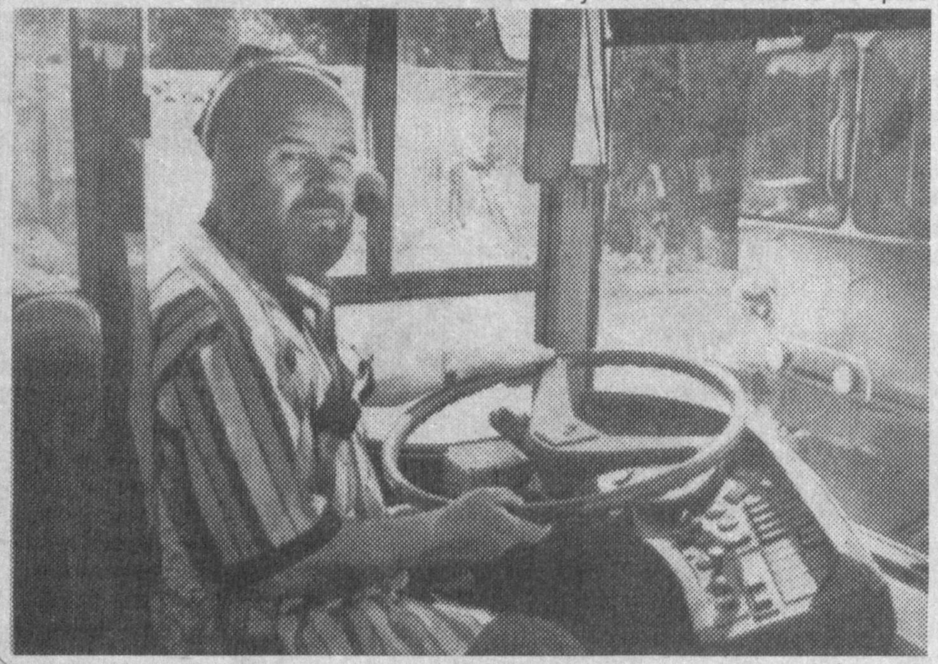

СУРАТДА: ўттиз йилдан бери ҳамшаҳарларимизга намунали хизмат кўрсатиб келаётган ҳайдовчи Абдуқаҳҳор Мавлонов.

Нўъмон Муҳаммаджонов олган сурат.

Покизалик

ИККИ ХИЛ МАНЗАРА

«Миробод» туманида номи бири-биридан чиройли маҳаллалар кўп. Масалан, «Мингўрик», «Навбаҳор», «Файзобод», «Матонат». Ўтган йилги Мустақиллик байрами арафасида бу маҳаллаларда янги замонавий гузарлар қурилиб фойдаланишга топширилди.

Айниқса бу жойдаги тартиб-интизом, покизалик, ободончилик кишини мамнун этади. Маҳалла кўчаларини кезиб, бирор жойда ахлат уюмларига дуч келмайсиз. Ҳар куни эрталаб уй бекалари ҳовли ва хонадонлардан чиққан чиқиндиларни махсус идишларга солиб, шундоққина кўча эшиги олдига чиқариб қўйишади. Маҳаллага бириктирилган ахлат машиналари эса белгиланган муддатларда келиб идишларни тозалаб ахлатларни олиб кетишади. Туманга қарашли «Махсустранс» корхонасининг бу юмушидан аҳоли хурсанд. Таҳририятимизга шаҳримизнинг кўплаб туманларидаги «Автойўлбаза» ишчи-хизматчиларининг ишидан эътироз билдирилган мактублар келиб турган бир пайтда тилга олинган ушбу корхонанинг ибратли иши бизни ҳам қизиқтириб қолди. Шу мақсадда унинг раҳбари Тўхтасин Абдуваҳобов билан суҳбатлашдик.

— Жамоамиз шаҳарда озодаликни таъминлаш ишига жалб этилган. Шунинг учун эрта тонгдан кечгача туман ҳудуди ва унга қарашли маҳаллаларда юриб жойларда йиғилиб қолган чиқиндиларни олиб кетиш билан машғул бўламиз, — дейди бизга Тўхтасин Каримович. — Рақамларга мурожаат қилайлик. Йил мобайнида 38 миллион 103 минг сўмлик иш бажарилди. Ёки корхона 3 миллион 337,3 минг сўмлик фойда кўрди. Бу соҳадаги йиллик режа 139 фоизга бажарилди. Корхонамизнинг салкам 80 нафар ҳайдовчилари, 20 дан зиёд авточилангарлари ҳар куни яхши ният билан озодагарчилик учун курашга отланадилар.

Биласиз, ҳозир шартномасиз иш битмайди. Бу йўналишда бизга туман ҳокимлиги бевосита ёрдам кўрсатаётганлигини таъкидлаб ўтиш жоиз. Ўтган йили ҳудудимиздаги 150 та корхона ва ташкилотлар билан шартнома тузилган бўлса, бу йил бу рақам 1472 тага етди. Корхона йил сайин йириклашиб бормоқда. Масалан бундан бир неча йил аввал бизда ҳаммаси бўлиб 24 тагина машина бор эди. Сўнгги даврда автоуловларимиз сони ортиб, янгиланиб бормоқда. Ўтган йиллар мобайнида 30 та ахлат ташлайдиган автоулов олдик. Шу кунларда корхона дарвозасидан кунига 54-55 автоулов ободончилик ишлари учун кўчага чиқарилади. Шу ўринда жамоамизнинг фахри бўлган Фасҳиддин Рўзиев, Файзи Расулов, Қурбон Сулаймонов каби ҳайдовчилар, Алексей Калинин, Анатолий Ясин сингари авточилангарлар меҳнатини алоҳида қайд этиб ўтиш лозим.

Корхонамиз ишчи ва хизматчиларининг ижтимоий ҳимоясига алоҳида эътибор бериб келинади. Ҳар йили улар махсус кийим-бош, шунингдек кир ювиш воситалари билан таъминланадилар. Ўтган йили ижтимоий муҳофаза учун 650 минг сўм маблағ ажратилган эди. Бу рақам бу йил 1,5 баробарга ошган.

Қани энди ҳамма маҳаллаларда шундай тартиб ўрнатилса. Аҳолига хизмат кўрсатадиган «Автойўлбаза»лар мирободликлардан ибрат олишса деган ўй бизни ўйлантириб қўйди.

Беихтиёр куни кеча Қорақамиш даҳасининг Тансиқбоев ҳудудида бўлганимиз ва у ердаги шундоққина катта кўчанинг ўзида ҳосил бўлган бир нечта ахлатхоналар кўз олдимизга келди. Бу ерда яшовчи аҳолининг қай бири билан суҳбатда бўлманг, улар кечалари чивин, кундузлари пашша кўплигидан шикоят қилишади. Ахир ҳар қадамда ахлат уюмига дуч келингач, шундай ҳол юз бериши ҳам табиий-да. Тўғри, ушбу ишга масъул хизматчилар ўз вақтида ахлатхоналарни тозалашга улгуришмаётгандир. Лекин аҳоли-чи? Наҳотки улар кўра-била туриб ўша ахлатхоналарни тартибга келтириш ўрнига унинг тобора катталашаётганига бефарқ қараб тураверишса? Шундай катта даҳанинг турнақатор кўп қаватли уйларида истиқомат қилаётганлар бир-икки соатлик вақтини аямай ҳашар уюштиришса, олам гулистон, ахлатхона барҳам топади. Бироқ афсуски ҳозирча аҳоли тегишли ташкилотларга шикоят қилиш билан банд.

Энди мана бу хатга эътибор беринг. «Қоғоз керакли маҳсулот. Ҳозирги кунда унинг танқислиги ҳаммага аён. Бироқ кўчаларда, ахлатхоналарда (айниқса пойтахтимизнинг Эски шаҳар қисмида) қоғоз уюмларини кўриб ваҳмингиз келади. Яқинда қўшнимизнинг никоҳ тўйи муносабати билан ўзимиз яшаётган Ибн Сино мавзесидан то Юнусобод мавзесининг охиригача бориб айланиб келишга тўғри келди. Кўчани кузатиб, ҳар 300—400 метр оралиғида йиғилиб қолган қоғоз уюмларидан иборат ахлатхоналарга дуч келдик. Айниқса, Юнусободдаги кўп қаватли уйлар оралиғидаги дарахтзорлар ўртасида пайдо бўлган чиқиндилар (асосан қоғоз маҳсулотлари) узоқ муддат давомида олиб кетилмаганлиги сезилиб турибди. Биргина Аҳмад Дониш кўчасининг ўзида ўндан ортиқ ахлатхоналарни учратдик. Уларнинг ҳар биридан энг камида бир машинадан қоғозни йиғиб олиш мумкин, деган хулосага бордик».

Мактубни ўқиб туриб беихтиёр ўйланиб қоласан киши. Наҳот мана шу қоғозларни макулатурага топшириш мумкин бўлмаса? Наҳот улардан иккиламчи маҳсулот сифатида фойдаланиш ҳеч кимнинг ҳаёлига келмаса? Агар шундай қилинганда биринчидан, қоғоз тежалган бўларди, иккинчидан эса кўчадаги ахлат уюмлари камайган бўларди. Ҳар қалай ушбу мактуб муаллифларининг фикр ва мулоҳазалари ўйлаб кўришга арзигудек муаммо.

Озодалик масаласи ҳамиша эътиборда бўлиши билан ажралиб туради. Шундай экан, бу ҳақда узоқ ва истаганча сўз юритиш мумкин. Негаки, шаҳримизда намунали обод кўча ва маҳаллалар ҳам, ахлат уюмларига бисёр йўл ва ҳудудлар ҳам топилади. Лекин биз юқорида баён қилинган икки мисолдан, икки хил манзарадан ҳамшаҳарларимиз ўзларига тегишли хулоса чиқариб оладилар, деган умидда мақолага нуқта қўйдик.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

«Саноаталоқа» акционерлик жамиятида телефон станциялари учун жуда зарур бўлган компрессор сигнал қурилмалари тайёрланади. Жумладан, жорий йилда шундай қурилмалардан 360 донаси тайёрланиб Ўзбекистон ва МДҲдаги бошқа республикалар автомат телефон станцияларига юборилиши мўлжалланган.

СУРАТДА: «Саноаталоқа» акционерлик жамияти электр монтажчиси Владимир Павлов ушбу корхонада 34 йилдан бери меҳнат қилади. Қўли гул ишчи меҳнат фаолияти жараёнида чиқитга асло йўл қўймайди.

Рашид Галиев олган сурат.

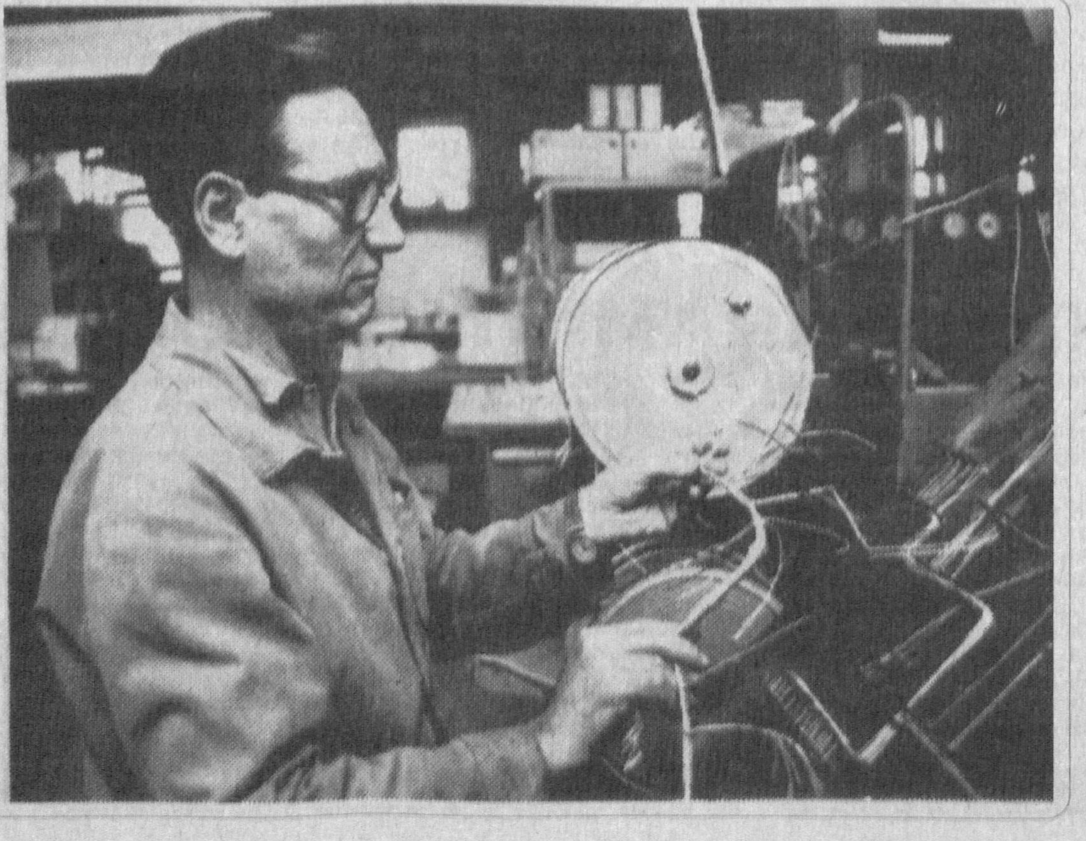

Текширув

БОЗОРДАГИ ОЛИБСОТАРЛАР

ЮҚОРИ НАРХ-НАВО САБАБЧИЛАРИ

Ўлкамизда айни пишиқчилик пайти. Бозорлардаги турли ёз неъматларини кўриб кўзингиз қувонади. Олма, ўрик, гилос, помидор, бодринг, барчасидан бор. Лекин нарх-наво баланд...

Тўғри сўзнинг тўқмоғи бор, дейишади. Шаҳримизнинг деярли барча бозорларидаги аксарият пештахталарни олибсотарлар эгаллагани сир эмас. Тоғни урса талқон қиладиган бу учарлар деҳқоннинг маҳсулотини кўтарасига арзон баҳода олиб, шу ернинг ўзида 1,5—2 баробар юқори нархда сотмоқдалар. Албатта, бундай ҳолат харидорда норозилик уйғотиши турган гап. Мана шуларнинг олдини олиш мақсадида Давлат солиқ қўмитаси ходимлари шаҳримиз бозорлари бўйлаб рейд ўтказдилар. Биз ҳам ушбу тадбирда иштирок этдик.

Қўйлиқ бозорининг ёнгинасида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилишга ихтисослашган яна бир деҳқон бозори мавжуд. Бу ерга тонгги соат 4 да етиб борганимизда, бозор сотувчию олувчи билан тирбанд эди. Бозорга кириб чиқаётган юк машиналари, араваларнинг саноғи йўқ. Хуллас, игна ташласангиз ерга тушмайди. Бозор дарвозасидан ичкари томон қадам қўярканмиз, деҳқон ва харидор орасида бўлаётган баҳснинг устидан чиқдик.

— Бодринг неча пулдан?

— 25 сўм, кўпроқ олсангиз келишамиз.

— Ҳаммаси неча килограмм чиқади? — дейди харидор.

— 200 килограмм.

— 20 сўмдан беринг, ҳаммасини оламан.

Бироз тортишувдан сўнг ҳалиги харидор аёл маҳсулотнинг ҳаммасини сотиб олди.

Қашқадарёлик бир фуқаро 4 қути ўрик ва 4 қути гилос олиб чиқиб кетаётганда солиқ идораси ходимлари томонидан тўхтатилди. У ўзини қўлидаги маълумотнома билан оқламоқчи бўлди. Лекин унда на гилос, на ўрик экилганлиги ҳақида тушунтириш бор эди.

Феруза Шодиева Қўйлиқ бозори яқинида, аниқроғи Ҳамза туманининг Табассум кўчасида истиқомат қилади. Бу аёл 11 сўм 70 тийиндан тухум олиб, 13 сўмдан сотаётганда солиқ хизмати ходимлари томонидан ушланди.

Шу куни эрталаб 8 гача 20 нафарга яқин олибсотарлар ушланиб, уларга турли миқдорда жарималар солинди.

— Тадбирни ўтказишдан мақсад шуки, — дейди республика Давлат солиқ қўмитасининг савдо ва хизмат кўрсатиш корхоналарини назорат қилиш бошқармаси бош нозири Абдуқаҳҳор Абдураҳмонов, — кўп бозорларда айрим қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг нархи юқори бўлиб турибди. Сабаби нимада? Бугунги, кечаги ўтказилган тадбирлар шуни кўрсатдики, Қўйлиқ бозорида жуда кўп фуқаролар олиб сотарлик билан шуғулланмоқдалар. Яъни, улар деҳқонлардан маҳсулотни катта миқдорда, арзон баҳода сотиб олиб шаҳримиздаги бошқа бозорларда устама нарх қўйиб, сотмоқдалар. Натижада тўкинчилик пайти бўлишига қарамасдан мева-сабзавотларнинг нархи ҳамон юқори бўлиб турибди. Бугунги амалга оширган тадбиримиздан шу хусусда мисоллар ҳам келтиришимиз мумкин.

Фурқат Мамараҳимов Тошкент вилояти, Тошкент туманидаги Собир Раҳимов кўчаси, 3-уйда истиқомат қилади. Бу фуқаро Қўйлиқ бозоридан 260 килограмм ўрикни 28 сўмдан олганлиги ва ўтказилган суҳбат давомида ушбу маҳсулотни Кўктерак бозорида сотмоқчи бўлганлиги аниқланди. Яна бир фуқаро — Владик Алиматов Чирчиқ шаҳридан келган. Бу киши ҳам 200 килограмм ўрикни 30 сўмдан, 50 килограмм гилосни 60 сўмдан олиб, Чирчиқ шаҳрида сотмоқчи бўлганини аниқладик.

Бундай мисолларни кўплаб келтиришимиз мумкин. Мақсадимиз, деҳқон бозорларида нарх-навонинг ошиб кетишининг олдини олиш. Шунинг учун ҳам мана шундай рейдларни ўтказмоқдамиз.

Бу тадбирлар нафақат Қўйлиқ бозорида, балки шаҳримизнинг барча бозорларида ҳам ўтказилмоқда. Унга кўплаб солиқ назорати ходимлари жалб қилинган. Ўйлаймизки, ушбу тадбирлар ўз натижасини беради.

Султонмурод УМАРОВ.

Сана

БОЛАЛАР ТЕМИР ЙЎЛИ — ЭЛЛИК ЁШДА

Бундан ярим аср муқаддам пойтахтимизнинг Бешёғоч кўли ихтиёрида болалар темир йўли станцияси бунёд этилган эди. Шу мовий кўл ёқалаб ўтказилган пўлат изларда қатнай бошлаган станция поездида неча минглаб болакайлар сайр қилмади дейсиз!

Бу ерда темирйўлчи бўлиш орзусида бўлган ўғил-қизларни кўплаб учратамиз. Станцияда махсус ташкил қилинган ўқув хоналари машғулотларига фаол қатнашаётган болалар орасидан станция машинисти, йўл бошловчиси ва навбатчилар ҳам етишиб чиқмоқда.

— Бизда ёш темирйўлчиларни тайёрлаш учун алоҳида хона ва синфлар ташкил этилган, — дейди станция ҳаракат таркиби ходими Ольга Васильева. — Уюштирилаётган машғулотлар кўргазмали техник воситалар ёрдамида ўтказилмоқда. Ўтган давр ичида 300 дан ортиқ ёш машинист тайёрланди.

Эндиликда Ўзбекистон Миллий боғининг ушбу кўлидаги шаҳар болалар темир йўли станцияси очилганига эллик йил бўлди.

Юбилей муносабати билан бу ерда «Шонли йўл» деган стенд ташкил этилмоқда. Унда шаҳар болалар темир йўли станциясининг босиб ўтган йўли ҳақида маълумот берувчи материаллар билан яқиндан танишиш мумкин.

Шу санани нишонлаш мақсадида «Болалар темир йўлига — эллик йил» деган махсус кўкрак нишони ҳам таъсис қилинди.

Саодат ОДИЛОВА.

Бу хабар ҳар бир ўзбекни қизиқтириб қўйиши ўз-ўзидан маълум. «Отабекни ким ўйнаркин? Кумушбибини-чи? Китобдаги барча саҳифалар ҳам экранда сақланиб қолармикин!?» каби ўнлаб саволлар туғилиши ҳеч кимни ажаблантирмаса керак. Шу боисдан фильмга муҳаррирлик қилаётган профессор Ҳамидулла Акбаровдан шу жўшқин дамларни таърифлаб беришни сўрадик.

Кино

«ЎТГАН КУНЛАР»НИНГ ҚАЙТА ТАЛҚИНИ

МИЛЛИЙ кино санъатимизнинг янги палласи соҳибқирон Амир Темурнинг ёрқин сиймосини оппоқ чодирда акс этдиришдан, буюк Абдулла Қодирийнинг сўнмас «Ўтган кунлар»ига янги умр бериш ташвишлари ила бошланганида бир рамзий маъно бордек кўринади. Энди тарихга янгича муносабатда бўлиш, халқимизнинг ўтмишдаги ёрқин саҳифаларни ҳам, фожиаларни ҳам чуқур идрок этиш, андишали Отабеклар, Кумушдек оқила қизлар, Юсуфбек ҳожидек сермулоҳаза, серфикр отахонларни ҳам ардоқлаш зарурлигини янги, нурли тасмалар эслатиб турар...

Юксак талаблар «Ўтган кунлар»ни кино тилига кўчиришдек шарафли вазифани бажаришга киришган санъаткорлар олдига қўйилиши табиий. Зеро, бу асар саводли, маданиятли, андишали, меҳр-оқибатли, севадиган ва севиладиган, адоватни қоралаб, биродарликни улуғлайдиган ўзбекларга бағишланган. Ундаги Ҳомид ва Содиқ, Зайнаб, Мутал, Жаннат хола кабилар ҳам Отабекларнинг иродаси, мардлигини кўрсатишга, Кумушларнинг зеҳни ўткирлиги, қалби поклигини таърифлашга, Офтоб ойим, Қутидорларнинг камол ақли, мурувватини ифодалашга қаратилганини ёдда сақлаймиз...

Хуллас, бу масъулиятли ишга киришган ҳар бир ижодкор, техник ходим, иқтисодчи, кино ишлаб чиқариш ташкилотчиси романнинг ҳамда унинг муаллифининг фазилатларини жонли сиймоларда, нафис тасвирда, ҳис-ҳаяжон уйғотадиган овоз воситаларида гавдалантириш йўлида изланмоқдалар, киностудиядагина эмас, Бухорода ва Хивада, Тошкент мачитларида, ўлкамизнинг хушманзара жойларида меҳнат қилмоқдалар. Лекин бу кунларга етиб келиш учун сценарий ёзилиши, муҳокамадан ўтказилиб қиёмига етказилиши керак эди. Биз ҳам ҳикояни ўша дамлардан бошлаймиз.

ЗАИФ пойдевор бақувват ва кўримли уйга замин бўла олмаганидек, бўш, ҳис-ҳаяжонсиз ёзилган сценарий ҳеч қачон дуруст фильмга айланмаган. Шу боис адабий асосга ҳамиша диққат-эътибор қаратилиб келинади-ю, натижа эса ҳар доим ҳам кутилгандек бўлавермайди. Бунга сабаблар кўп. Айтайлик «Ўтган кунлар» биринчи марта сценарийга айланишида (1968 йил) фильмнинг бир ярим соатлик метражига минглаб воқеа ва образлар танланиши талаб этилди. Ўша кунлари биз турли минбарлардан — жумладан телевидениеда, газеталар саҳифаларида мулоҳазаларимизни баён этган эдик. «Нега А. Чеховнинг ўн саҳифали ҳикоясига ҳам бир ярим соатлик экран вақти ажратилади-ю, А. Қодирийнинг 400 саҳифалик йирик романига ҳам шунча?» деб жамоатчилик диққатини шу адолатсизликка қаратмоқчи бўлган эдик. Ўша кезлари сценарий Москвада тасдиқланар, фильмнинг метражи ҳам ўша ерда белгиланарди...

Эндиликда икки серияли бадиий фильм метражи назарда тутилиб сценарий ёзилди. Унга дастлаб «Армонли кунлар» деб ном берилди. Ишончим комилки, бу асарга Ўзбекистон телевидениеси мурожаат этиб 15-18 бобдан иборат видеофильм ҳам яратади. Бунга эҳтиёж катта. Имкониятлар ҳам мавжуд... Ҳозир эса мазкур асарнинг кинонусхаси уч-уч ярим соат давом этиши, кинотеатрларнинг бир сеансида кўрсатилиши ҳисобга олиниб сценарийнинг ҳажми белгиланди. Бир неча ой давом этган ижодий меҳнат туфайли адабий сценарийнинг дастлабки шаклига нуқта қўйилди.

Мазкур асарнинг қандай хусусиятлари дарҳол кўзга ташланади? Бизнингча, Абдулла Қодирий ижод этган матнга бўлган катта ҳурмат, уни иложи борича сценарийда, сўнгра фильмда сақлаб қолишга бўлган интилиш, деб жавоб берардик бу саволга. Режиссёр Мелис Абзалов, оператор Ҳотам Файзиев ҳамда Хондамир (Абдулла Қодирийнинг набираси) воқеалар тафсилотлари, диалогларнигина эмас, манзаралар таърифи, лирик саҳналарга берилган адиб таърифини ҳам сценарийда келтирганлар.

Аслида экранлаштириш санъати назарияси нуқтаи назаридан қараганда адабий асарга бу тарзда ёндошишни қўллаб-қувватлаб бўлмайди. Зеро, ижоднинг бу соҳаси китоб руҳига мос келадиган бадиий ечим йўлларини излашни, сўз ила тавсиф бериладиган образ ва ҳолатларни томошабинга етказишга қадар бўлган янги эстетик тўқима, шакл излашни тақозо этади. Бундай назария асосли эканлигини «Тоҳир ва Зуҳра», Насриддин ҳақидаги фильмлар, «Тошкент — нон шаҳри» кабилар исбот этган. Шундай бўлса-да, Абдулла Қодирийнинг тажрибасини кино ва телевидение нуқтаи назаридан ўзлаштиришнинг ҳозирча дастлабки палласида ҳар биримизга ёд бўлиб кетган ширали, сермазмун матнни сақлаб қолиб кино талаб этадиган шакл ва талқин йўлларини излашимиз, тўғри бўлар деган фикрдамиз. Шу боис сценарий муҳокамасида сўзлаганимизда кадр ортида муаллифнинг — Қодирийнинг сўзлари янграб туришини ҳам таъминлаш ниятида эканимизни айтдик.

Бундай мулоҳазаларимиз билан буюк сўз устаси яратган асарга фақат шу тарзда ёндошиш керак, деган фикрни илгари сурмаймиз. Роман маъжозий ифодалардан, экраннинг мураккаб тасвирий овозли воситаларидан кенг фойдаланишга ҳам имкон беради. Бунинг учун у синтетик санъат нуқтаи назаридан қайта идрок этилиб, ўзлаштирилиб, янги эстетик шаклга кириши (бинобарин, матн ўзгариши) талаб этилади. Миллий кинематографиямиз ривожининг янги босқичларида бундай кўп серияли асар ҳам суратга олинар, у келажак авлодни буюк ўзбек зиёлисининг ўйлари, томошабинлари, ширин орзу-умидлари билан таништирар.

Отабекни ким ўйнаркин?

Кумушбибини-чи?

«Ўтган кунлар»ни кино қилишмоқчи бўлганидан дарак топган Абдулла Қодирийнинг тўнғич ўғиллари Ҳабибулла ака Отабек ролини ким ўйнай олиши ҳақида фикр юритганлари маълум. Ёзувчини сўз билан таърифланган қаҳрамони энди қай тарзда томошабин кўзи олдида намоён бўлиши уни қизиқтиргани табиий. Зеро, бу ўринда гап ташқи қиёфа ҳамда унинг ички дунёга — Отабек дунёсига — мос келиши ҳақида боради. Ёши, бўй-басти, юриш-туриши, нигоҳи, имо-ишораси, сўзлаш оҳанги, тинглаш ва ўзгани тушуна олиш қобилияти — буларнинг барчаси ҳисобга олиниши зарур. Яна бир шарт — Отабек қиёфасидаги шахс ўткир заковатли, маданиятли бўлиши, севгининг қадрига ета олиши, уни эҳтирос ила ҳимоя қила олиши талаб этилади. Бу фазилатларни «ўйнаб», ижро воситаларини қўллаб кўрсатиш мумкин, дерсиз. Бунга шубҳам бор. Кинокамеранинг сезгир, жуда зийрак объективи сунъийликни, сохта йўл билан таърифланган теранликни, бўрттириб намойиш этилган ҳис-туйғуни дарҳол илғаб олиб айнан тасмага муҳрлайди, бинобарин миллионларга етказади...

Шу боис Қодирийнинг ақлли, доно, тадбиркор, эҳтиросли, иродали қаҳрамонларига фақат кўриниш жиҳатидангина эмас, маънавияти, руҳияти билан ҳам яқин бўлган ижрочиларни излаб топиш, улар билан ишлаш, пировардида роман саҳифаларида намоён бўлган образларнинг экрандаги эквиваленти — тенг қимматли нусхалари пайдо бўлишига эришиш осон кечмаяпти. Барча образлар эмас, албатта. Зиё шоҳичини ёқимтой Ҳусан Шарипов гавдалантиришига, Жаннат холани тажрибали ижрочи Ширин Азизова қиёмига етказиб ўйнай олишига, Ҳомидни салбий образларни ўйнаб тажриба орттирган Бахтиёр Қосимов талқин эта олишига дарҳол ишондик. Айниқса, Ўзбек ойим либосидаги Сайрам Исаевани (унинг одоби, маданияти, самимиятини таъкидлаб ўтардик). Офтоб ойим қиёфасига осонгина кирган Гулчеҳра Жамилова ва Шоҳида Исмоиловани, Мирзакарим Қутидорнинг ҳолатини англаб унга мос келадиган жисмоний ҳаракат топа олган Ўлмас Алихўжаевни кўриб, синовдан ўтказиб хурсанд бўлганимизни бажонидил хабар қилардим. Ҳаттоки, анча мураккаб кўринган Зайнаб образи Лола Элтоева талқинида рўй-рост гавдалана бошлагани, ёш истеъдодли ижрочининг эҳтиросли қарашлари, киноя тўла сўзлари, олам-олам фикр уйғотадиган нигоҳи, табассумини енгиб ўтган кўз ёшлари бизни ишонтирди...

Отабек ва Кумушбиби-чи?!

Уларни излаш, синаб кўриш, фотога, видотасмасига тушириш мароқли, айни бир вақтда машаққатли бўлди. Келишган, «эндигина мўрти сабз урган» йигитлар орасида ташқи қиёфаси Қодирий таърифлагандек «улуғ гавдали», кўркам ва оқ юзли, келишган қора кўзли, мутаносиб қора қошли»лари ҳам учради. Уларнинг ўзини тутишини экранда кўрганимизда эса бу йигитнинг яна ёзувчи таъбири билан айтганда «оғир табиати»ни очиб бериш учун гўзал ташқи кўринишнинг ўзи етарли эмаслигини дарҳол сездик. Биз ҳам Қодирий қаҳрамонларидек, одоб сақлаб, ўша Отабекка даъвогар бўлганларнинг исм-шарифларини келтирмаймиз. Газета саҳифасида уларнинг айримлари гримда, ўша ошиқ йигит либосида тушган суратларини кўрсатамиз.

Бу мулоҳазалар қоғозга туширилаётган дамда бир ёш, истеъдодли актёрга шу мураккаб вазифа топширилиши деярли ҳал бўлди.

Ёзувчи нозик дид, жўшқин эҳтирос билан чизган ва ҳар биримизнинг ёдимизда умрбод қолган «жон олувчи қора кўзли», «қора қийиқ қошли» соҳира — «ўн еттини қўйиб, ўн саккизга қадам босган» Кумушбибини танлаш жараёни айниқса узоқ, воқеаларга бой ва бахтимизга самарали бўлди. Мактаблар, олийгоҳлар, театрлар, айрим хонадонларда изланди ўша малак — Қутидорнинг қизи, Отабекнинг маҳбубаси. Синовга келганларнинг орасида «табиатнинг ниҳоятда уста қўли билан қўндирилган қора холи ҳам», «тим қора кўзлари» ҳам, «қопқора камон, ўтиб кетган нафис, қийиқ қошларини» ҳам хандон отиб «садаф каби оқ тишларини», «бўғриққан қизил юзларини» намоён этган гўзаллар ҳам 17-18 ёшида «бўйи онасига етаёзган, аммо жуссаси онасига кўра тўлароқ» бўлганлари ҳам бор эди... Лекин уларнинг ҳар бири ҳам адиб гоҳ номозшом гулга, гоҳ сеҳрчи қизга, ҳар кимни ўзига таслим эта оладиган («оқиб турган сув ҳам бу соҳиранинг сеҳрига мусаҳҳар бўлиб доирада айланиб қолиши» тасвирланишини эсланг!) Отабекдек ўткир заковат соҳиби билан дардлаша оладиган, Зайнабнинг кинноялари, истеҳзоли, синовчи нигоҳларига бардош бера оладиган, дардли сўзларига ақл-идрок билан, вазминлик ва бироз ҳийла билан жавоб бераоладиган, фироқ ўтида ёнган, севимли ёрини кундош ёнида кўриб қизғангандек... охири фожиали ўлим топган Кумушбибини ўйнай олиши амримаҳол эди.

Гап фақат профессионал тайёрликда (ёки унинг йўқлигида) эмас. Ўша Кумуш ёшидаги маликалар ўз қаҳрамонларини ҳис эта олишларида, ёшлик ғурурларини, назокатларини, самимиятларини экранда ҳам сақлаб қола олишларида, бошқа ролларни ижро этадиган актёрлар гуруҳига «сингиб» кета олишларида... Бундай юксак талаблар барча ижрочилар олдига қўйилиши табиий ахир. Чунки гап «Ўтган кунлар»нинг экрандаги янги умри ҳақида кетаяпти, миллий характерни чизишда, таърифлашда тенги йўқ Абдулла Қодирий қаҳрамонларининг талқини ҳақида кетаяпти!

Шундай қилиб, Кумушбиби ҳам танлангандек бўлди. Саҳифада унинг ҳам сурати бор...

МУШТАРИЙ мулоҳазаларимиз билан танишаётган дамда икки серияли «Армонли кунлар»нинг навбатдаги кадрлари суратга олинаётган бўлади. Шундай қизғин дамлар ҳақида ҳикоя қилиш бизга ҳам ҳузур бағишлайди.

Ҳа, «Ўтган кунлар»ни экранга кўчириш жараёнининг ўз нашъаси бор. Шу боис нашъали кунлар бошланганидан «Оқшом» муштарийларини воқиф этганимиздан хурсандмиз.

Ҳамидулла АКБАРОВ, профессор.

Таълим

ЗАМОНАВИЙ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАНАДИ

Яқинда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети қошидаги «Бизнес олами» ўқув марказида бўлиб ўтган мажлисда кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур асосида таълим-тарбия тизимини тубдан ислоҳ қилиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Унда сўзга чиққан ушбу таълим маскани директори Владимир Яковлев бу ерда олиб борилаётган ишлар бозор иқтисодиёти талаблари асосида дастур ишларини такомиллаштириш, юқори малакали мутахассислар тайёрлаш йўлида олий ўқув юртлари, халқ таълими муассасалари, йирик корхона, ташкилотлар, қўшма корхоналар ҳамда фирмалар билан ҳамкорликни янада жонлантириб, назарий билимларни амалиёт билан боғланган ҳолда олиб боришга катта эътибор бериш каби масалаларга тўхталди. Биз ҳам марказ директори билан суҳбатлашдик.

— Марказни ташкил этиш ғояси қандай туғилди?

— Кенг кўламли иқтисодий ўзгаришлар юқори синф ўқувчилари ва ёшларнинг иқтисод ҳамда бизнес доирасининг мажмуа тизимида самарали таълим олишларини талаб қилади. Бугун Ўзбекистонда иқтисодий йўналишдаги ўқув юртларининг йирик мажмуаси, ихтисослаштирилган гуруҳларнинг кенг тармоғи мавжуд. Марказимизни ташкил этишда бу соҳадаги мавжуд ютуқларни такрорлашни эмас, балки энг яхши тажрибалардан фойдаланиб, ўзимизнинг бизнес-мактаб йўналишига эга бўлишни мақсад қилиб қўйгандик. Бош мақсад — «Бизнес олами» деган номда ўзининг яққол ифодасини топган. Биз ёшларнинг бизнес оламида жадал, аммо албатта муваффақиятли фаолият кўрсатишларига тайёрлашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. Айнан шунинг учун юқори синф ўқувчилари ва мактаб битирувчилари учун «Кичик ва ўрта бизнес менежери» бўлими эшиклари кенг очиб қўйилди.

— Нега айнан кичик ва ўрта бизнес?

— Бугун кичик ва ўрта бизнес, кичик корхоналар тармоғини ривожлантириш асосий масалалардан бири бўлиб турибди. Ахир улар бозор коньюктурасида фаол ва тез иштироки билан ажралиб туради. Ваҳоланки, фаоллик ва тезкорлик ёшларга хос. Ушбу сифатларни ва бунга қўшимча махсус билимларни эгаллаб, бизнес оламида ўзларининг нимага қодир эканликларини кўрсатаверишсин.

— Ўқувчилар бу ерда қандай билимларни эгаллайдилар, умуман марказингизда ўқитиш афзалликлари нималардан иборат?

— 9- ва 10-синф ўқувчиларига икки йилга мўлжалланган 320 соатлик дастур мавжуд. 11-синфда ўқиётганларга ҳамда битирувчиларга эса бир йиллик ўқув дастурига асосланган гуруҳларимиз бор. Бизнинг дастурлар бозор иқтисоди асослари, маркетинг, менежмент, бошқарув психологияси, ишбилармонлик доираси қоидалари, соҳалар бўйича махсус курсларни ўз ичига қамраб олади. Шунингдек, реклама ва бизнес-шоу, молия ва бухгалтерлик ҳисоби каби махсус гуруҳлар ҳам ташкил этилган. Ўқувчиларимиз ўзлари танлаган соҳалар бўйича шуғулланишлари учун барча шароитлар мавжуд. Уларга инглиз тили ва компьютер сабоқлари чуқур ўргатилади. Машғулотлар соат 16.00 дан бошланиши марказ тингловчилари учун жуда қулай. Чунки баъзи ёшлар ишдан ажралмаган ҳолда ўқишлари ҳам мумкин. Марказ замонавий моддий-техника базаси, салмоқли кутубхона фондига эга. Яна бир афзаллик шундан иборатки, у жуда қулай жойда жойлашган, тингловчилар назарий билимларни амалиёт билан боғлашлари учун ён-атрофдаги турли корхоналар, фирмалар билан ҳамкорликда ишлашларига имконияти катта. Ўқув маркази Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг ҳосиласидир. Университет ўқитувчилари ва ходимларининг катта гуруҳи марказ ўқув жараёнида бевосита иштирок этишади.

— Қандай қилиб марказингиз тингловчиси бўлиш мумкин?

— Жуда оддий. Бунинг учун бизга мурожаат қилган бўлажак тингловчиларнинг фикрлаш доираси, ташкилотчилик имкониятлари ҳамда касбий мойилликлари махсус тест синовлари орқали аниқланади. Биз тадбиркорликни орзу қилган, ўз ишига эга бўлишни хоҳлаган ёки келгусида иқтисодий билим олишни давом эттирмоқчи бўлган ёшларни қабул қиламиз. Шунингдек, марказда компьютер сабоқлари, референт-котиба, инглиз, ўзбек, немис, француз, рус, корейс тилларини ўргатиш бўйича махсус гуруҳлар ҳам ташкил этилган. Ўқишни муваффақиятли якунлаган марказ тингловчиларига шаҳодатнома берилади. Мазкур шаҳодатнома эгаллаган билимлари бўйича ишга жойлашиш имконини беради. Президентимиз бошқарувида яқинда ўтказилган «Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастурни тузиш» комиссиясининг йиғилишида муҳокама қилинган долзарб масалалар билан танишиб чиқдик. Бу зиммамизга катта масъулиятлар юклайди.

Шундан келиб чиққан ҳолда марказни ижод лабораторияси даражасига кўтаришга эришиш лозим. Бундан ташқари дарсликлар ва қўлланмаларни доимий равишда такомиллаштириб бориш шарт. Компьютер ўқув жараёнининг ажралмас қисми эканлигини эътиборга олиб, тингловчиларни унинг янги авлодлари билан ишлаш малакаларини ошира бориш ҳамда замонавий техника воситаларидан фойдаланишда ривожланган мамлакатлар тажрибаларини ўрганишни узлуксиз йўлга қўйиш каби масалаларни ҳал эта бориш керак.

Дония ЗОКИРОВА.

Уфқлар

КАТТА ҲАЁТ БЎСАҒАСИДА

Айни кунларда пойтахтдаги кўплаб олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ҳар қачонгидан гавжум. Илм даргоҳидаги бир неча йиллик таҳсилни тугатиб, катта ҳаётга йўл олаётган ёшлар, бир олам орзулар билан кириш имтиҳонларига тайёрланаётган йигит-қизларнинг ҳам ҳаяжони чексиз.

Куни кеча Тошкент молия-иқтисод коллежида таҳсилни тугатган 200 нафардан зиёд ёш мутахассисларнинг тантанали битирув кечаси бўлиб ўтди. Шуни айтиш керакки, бу йил ўқув даргоҳида солиқ, аудит-ревизор каби соҳалар бўйича илк бор бир гуруҳ мутахассислар ҳаётга йўлланма олдилар. Собиқ техникум бир йилдан буён коллеж тизимига ўтиб фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда бозор иқтисодиётининг турли соҳаларида зарур бўлган мутахассисларни тайёрлаш учун кенг имкониятлар яратилган. Жумладан, 2 та махсус синф энг замонавий «Ай-Би-Эм» компьютерлари билан жиҳозланган. Талабалар ишлаб чиқариш амалиёти машғулотларини бевосита туман солиқ инспекцияси ва банк бўлимлари, шунингдек, турли корхоналарда ўтказадилар. Коллеж ўқитувчиларининг ўн нафари Европа мамлакатларида ТАСИС дастури бўйича малака ошириб қайтдилар. Коллежга келган чет эллик меҳмонлар бу ердаги ўқитиш тизими ва шароитларга ижобий баҳо бердилар. Айни вақтда коллежда минг нафарга яқин ёшлар бухгалтер, банк иши, иқтисодчи ва солиқ тизими бўйича таълим оляпти.

— Коллежда ўтказиладиган турли тадбирларда талабалар касаба уюшмаси ҳам фаол қатнашади, — дейди уюшма раиси Фотима Исоқова. — Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмасининг Тошкент шаҳар қўмитаси билан узвий ҳамкорликни йўлга қўйганмиз. Имкониятлардан келиб чиқиб, муҳтож талабаларга моддий ёрдам ва аълочилар учун махсус стипендиялар беришни йўлга қўйганмиз.

Биз коллежни аъло баҳолар билан тугатаётган бир гуруҳ ёшлар билан мулоқотда бўлдик.

◆ **Зебуннисо ШОМАНСУРОВА, аудитор мутахассислиги бўйича битирувчи:**

— Мана, ниҳоят ушбу илм даргоҳида олган билимларимизни бевосита амалда қўллаш вақти келди. Олдимизда кенг имкониятлар бор. Кўпчилик сабоқдошларимиз ҳозирданоқ бўлғуси иш ўринларини белгилаб олишган. Баъзи дўстларимиз эса таҳсилни олий ўқув юртларида яна давом эттириш ниятидалар. Бугунги унутилмас кечада барча сабоқдошларимизга кенг йўл ва омад тилаймиз. Биз аудиторлик мутахассислиги бўйича биринчи битирувчилар бўлдик.

— Аудиторнинг вазифаси нимадан иборат?

— Аудитор — маълум корхона ва ташкилотлардаги жамики ҳисоб-китоб, иш юритиш ва молиявий фаолиятни тафтиш (ревизия) қилади. Ҳозирги шароитда малакали аудиторларга талаб катта, чунки турли кичик корхоналар кўпайиб, уларнинг иш фаолиятини доимо назорат қилиб, мувофиқлаштирувчи мутахассислар ҳам зарур.

— Аудиторнинг имкониятлари кенг, — дея суҳбатга қўшилди Умид Алимов, — содда қилиб айтганда, аудитор-текшириш ва иш юритиш, шунингдек, ҳисоб илми (бухгалтерия)ни яхшигина эгаллаган малакали мутахассис ҳисобланади.

◆ **Абдураҳмон ҚОБИЛОВ, 34-банк иши гуруҳининг сардори:**

— Бозор иқтисодиётининг ривожланишида банкларнинг аҳамияти катта. Замонавий банк ходими кенг фикрли, чет тилларда эркин сўзлашувчи, асосийси — компьютерда ишлашни пухта билиши лозим. Ҳозир Ўзбекистонда хусусий банклар кўпаймоқда. Улар Марказий банк тасарруфи остида ўз фаолиятларини мустақил белгилайдилар. Агар улар ишлаб чиқаришга бевосита кириб борса, шунчалик кўп ривожланади.

◆ **Ҳилола ПЎЛАТОВА, Гулчеҳра АКРОМОВА, банк иши бўлимининг битирувчилари:**

— Пулнинг қадрсизланиши — инфляцияни камайтиришда банклар фаолияти муҳим ўрин тутади. Бунинг учун пул айланишини кучайтириш, қимматбаҳо қоғозларни кенг тарқатиш лозим. Чет эл банклари билан кенг алоқа қилиш керак. Бунинг учун инглиз тилини пухта ўрганиш лозим.

◆ **Нигора УСМОНОВА:** — Битирув оқшомида айтадиган тилакларимиз кўп. Сабоқдошларимиз ҳаётда ўз йўлларини топиб, ўз касбларининг етук эгалари бўлишсин.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Хизмат

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» УСТАЛАРИ

Телевизор экрани қорайиб, ўчиб қолишини бир кўз олдингизга келтиринг. Гўё унинг нури билан хонадондаги ёруғлик, шодликлар ҳам ғойиб бўлгандек туюлади. Бу борада Мирзо Улуғбек туманидаги Яланғоч даҳасида яшовчиларга омад кулиб боққан...

«Зангори экран» ҳиссадорлик жамиятида малакали усталар меҳнат қилишаяпти. Уларнинг кучи билан телевизордаги ҳар қандай нуқсонларни тузатиш мумкин. Айниқса олий тоифадаги уста, маиший хизмат аълочиси, фахрли радист Тўлқин Расуловнинг обрў-эътибори таҳсинга сазовордир.

Тўлқин ака 30 йилдан ортиқ вақтдан бери шу касбни ардоқлаб келаяпти. Рангли телевизорларни созлашни ҳам илк бор шу киши билиб олган эди. Айни пайтда бу бой тажрибасини ҳамкасбларига ўргатмоқда. Шу боис ҳам сайёр радиомеханик. Л. Музиков ва техномарказнинг бошқа усталари баракали меҳнат қилишаяпти. Бу ерда ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб, ўзаро ёрдам ташкил этилгани сабабли белгиланган режалар икки бараварига етказиб бажарилаяпти. Яна бир томони, усталарнинг ёнида доимо қўлидан келган ёрдамини аямайдиган Тўлқин Расулов бор.

— Бизда унга ўхшаш етук радиотелеусталаримиз талайгина, — деди «Зангори экран» ҳиссадорлик жамияти директори А. Абдумажидов. — Чилонзор тумани техномарказидан В. Тарасенко, А. Кўчқоров, Юнусобод техномарказидан А. Ҳакимов, Х. Муҳамедов ва А. Муҳамедовлар шулар жумласидандир. Буларнинг барчаси 30 турдан ортиқ аппаратураларни созлай оладилар. Бунда мижозлар билан хушмуомала бўлиш, ўз устиларида ишлаб, маҳоратларини ошириб боришни унутишмайди. Жамиятимиз таркибида жами 400 нафарга яқин ўз ишининг билимдонлари меҳнат қилишади. Асосий мақсадимиз турмушда қўлланилаётган барча радиоэлектрон аппаратураларга ўз ичига 30 дан ортиқ турларни бирлаштирган хизматларни кўрсатишдан иборатдир. Жамият акциядорлари корхона даромади қанча кўп бўлса, уларнинг турмуш даражаси шунча яхшиланиб боришини яхши билишади. Фаолиятнинг бундай тури катта самара беради, радиотелеаппаратураларни созлашда уларни ишлаб чиқараётган корхоналар билан яқиндан алоқа қилиш, халқ истеъмоли моллари тайёрлаш имконини беради. Бундан ташқари янги иш ўринлари очилади, хизмат кўрсатишнинг усуллари ва турлари кенгайиб боради.

«Зангори экран» ҳиссадорлик жамияти аъзолари тадбиркорлик билан иш кўришаяпти. Масалан, ҳозирги кунда аппаратураларнинг 90 фоизи хонадонларга бориб созланаяпти, барча устахоналарда хорижда чиқарилган ҳар қандай турдаги аппаратлар созлаб берилаяпти. Аҳолидан ишдан чиққан телевизор, радио ва бошқа нарсаларни қабул қилиб олиб, устахонада тиклангач воситачи дўконлар орқали сотилиши йўлга қўйилди.

Асосий фаолиятдан ташқари, хизматнинг янги турлари ўзлаштирилаяпти. Кейинги пайтда пойабзалларни таъмирлаш бўйича иккита устахона, сураткашлик салони ва мураккаб маиший хизмат техникасини созлашга мўлжалланган шохобчалар очилгани фикримизнинг далилидир.

Радиотелеаппаратураларни созловчилар етишмаётганини эътиборга олиб, корхонамизда усталар тайёрлашга мўлжалланган пуллик курслар ташкил этдик. Бу ерда таълим олаётганлар олти ойлик ўқув даврида ҳиссадорлик жамияти устахоналарида ўз билимларини амалий жиҳатдан мустаҳкамлайдилар. Уларнинг кўпчилиги ўқишни битиргач, ишлаш учун ўзимизда қолишади.

Йиллар давомида маҳаллий ва чет элдаги эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарувчи корхоналар билан ҳамкорлик, шунингдек бошқарув йўлга қўйилгани ҳамда малакали мутахассислар билан таъминлангани ўтган йили жамоа томонидан 10 миллион сўмлик созлаш ишлари бажарилишига имкон берди. Бу режада белгиланганидан 30 фоиз кўп демакдир. Мазкур йилда аҳолига 14 миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатишни мўлжаллаб турибмиз.

Акциядорларнинг қарорига кўра даромаднинг маълум қисми хайрия ишларига сарфланаяпти. Наврўз ва Мустақиллик байрамлари арафасида биз пойтахтимизда истиқомат қилаётган ногиронлар, кам таъминланган, ёлғиз ва кекса кишиларга бепул хизмат кўрсатиб, радио, телевизор ва бошқа асбоб-ускуналарини созлаб бераяпмиз.

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг қарорига асосан пойтахт бозорларидаги монополиячиларнинг давлат рўйхатига киритилганмиз. Унга кўра оқ-қора, рангли телевизорлар, приёмник, магнитофонни созлаш бўйича қўйиладиган юқори нархларни белгилашда иштирок этамиз. Усталаримиз хусусий корхоналарга нисбатан созлаш ишларига тўланадиган пул икки баравар арзон бўлган нархномалар асосида ишламоқдалар. Шу боис кўпчилик бизга мурожаат қилишаяпти.

Хусусий корхоналарда меҳнат қилаётган ходимларга нисбатан бирорта таънали сўз айтишдан йироқман. Уларнинг аксарияти малакали усталар, ўз соҳаларининг билимдонларидир. Аммо зиммаларига олган кўплаб буюртмаларни бажаришга қийинчилик сезишаяпти. Шу сабабли биз билан ҳамкорлик қилишга уринмоқдалар. Нега деганда, ҳиссадорлик жамиятимизда йиллар давомида қўлга киритилган муҳим омиллар: мустаҳкам моддий-техника базаси, маблағ, мутахассислар хизматлари белгиланган қулай нархлар, керакли автотранспорт мавжуд. Шунингдек, «Тошшаҳармаишийхизматуюшма», шаҳар ва туман ҳокимликлари, корхона, ташкилот ва идоралар билан яқин алоқалар йўлга қўйишган. Шундай бўлгач аҳолига хизмат кўрсатиш даражаси юксалиб бориши ўз-ўзидан равшандир.

Аҳад МИНГУЛОВ, Инна КОГАН.

Таътил

СЎЛИМ ОРОМГОҲ ҚЎЙНИДА

Мана, ёз фаслининг ҳам иккинчи ойи бошланди. Ёз фаслининг иссиқ кунларида ҳамшаҳарларимиз албатта кўнгилли ҳордиқ чиқаришга шайланадилар. Ўқувчилар шаҳримиздаги турли оромгоҳларда ва шаҳар чеккасидаги тоғ ёнбағирларида жойлашган дам олиш масканларида мароқли дам олмоқдалар. Бундай оромгоҳлар сони йилдан йилга ортиб бормоқда.

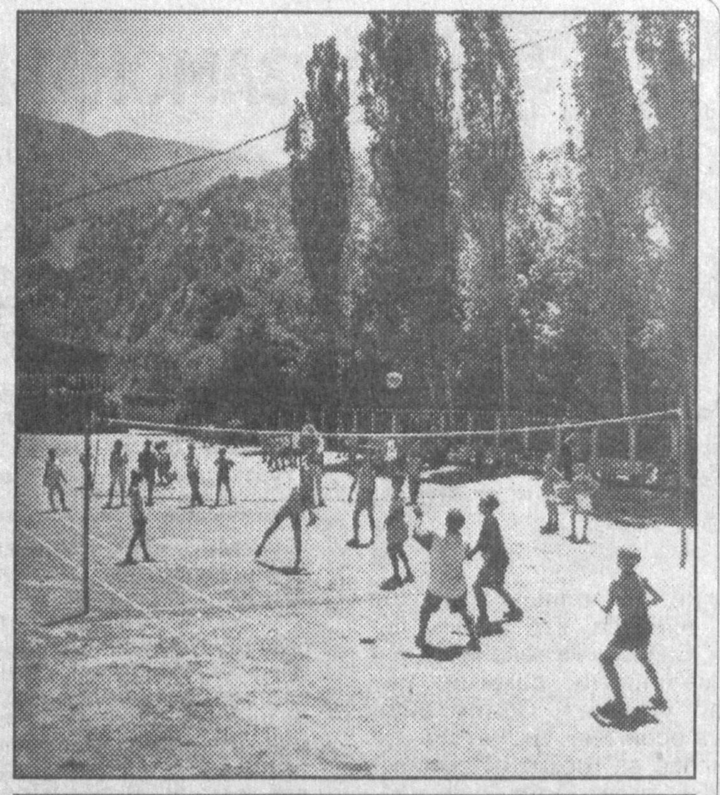

«Тошкент трактор заводи» ҳиссадорлик жамиятига қарашли сўлим Чимён тоғ бағридаги Билдирсой ёнида жойлашган ўқувчилар дам олиш маскани шундай оромгоҳлардан биридир. Бу ерда болалар ёзги таътилни жуда ҳам мароқли ўтказмоқдалар. Тоғнинг гўзал манзаралари, тоза ҳавоси, тиниқ ва шифобахш суви болаларга жуда манзур бўляпти.

— Оромгоҳимизда бу ойда 558 ўғил-қиз дам олмоқда. Шулардан 139 таси Оролбўйидан келган болалар. Ёшлар бир-бирлари билан дўст-иноқ бўлиб, ҳар хил қизиқарли ўйинлар ўйнаб, яхши дам олмоқдалар, — дейди оромгоҳ раҳбари Баҳодир Ҳайитбоев. — Болаларнинг мазмунли ва кўнгилли дам олишлари учун барча шарт-шароитларни яратганмиз. Ҳар хил қизиқарли томошалар, кино, концертлар намойиш қилинади. Шунингдек, турли тўгараклар фаолият кўрсатмоқда. Моҳир қўллар, тикиш-бичиш, ўлкашунослик ва бошқа шу сингари ёшларнинг қизиқиб ўрганадиган тўгараклар болалар ихтиёрида. Бундан ташқари севимли масканда кутубхона мавжуд бўлиб, бу ерда ҳар хил мавзудаги 1000 дан ортиқ қизиқарли китоблар бор.

Айниқса, спорт ёшларнинг энг севимли машғулоти ҳисобланади. Улар оромгоҳдаги спорт майдончасида ҳар куни турли спорт ўйинлари билан машғул бўладилар. Футбол, волейбол, бадминтон, баскетбол, ҳовузда сузиш болаларнинг жону дили.

Дилором ИКРОМОВА.

СУРАТЛАРДА: оромгоҳда болалар мана шундай мароқли дам олмоқдалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

«О2»

МИСИ ЧИҚДИ

Тошкент шаҳар ИИББ ходимлари пойтахтни жиноий унсурлардан тозалаш мақсадида шартли тезкор тадбирларни ўтказишда бир қатор ижобий натижаларга эришдилар. Яқинда Юнусобод туманида жойлашган «Сайрам» деҳқон бозоридаги тадбир чоғида бозор директори Н. Ғуломназаров қўлга олинди. Бу кимса ўз мансабини суиистеъмол қилиб майда хусусий тадбиркорлик билан шуғулланаётган тадбиркор А. Ўроқовдан 15 минг сўм миқдорида пора олаётганида ишининг миси чиқиб қолди. Шу тариқа нопок кимсанинг фаолиятига нуқта қўйилди. Унинг ёнидан 15 минг сўм пул ва 15 минг АҚШ доллари ашёвий далил сифатида тортиб олинди.

СОХТА ХОДИМ ҚАМОҚДА

Узоқ Сурхон воҳасидан пойтахтга келган Узоқ Абрайқулов билмайин босдим тиканни дея энди қанча оҳ-воҳ қилмасин фарёдига қулоқ соладиган кимса йўқ. Узоқбекнинг ёмон нияти ўзини фалокат томон бошлади. Бошқаларга ўхшаб у ҳам оиласини ҳалол луқма билан боқиши мумкин эди. Аммо жиноят кўчаси унга ҳалолидан топишга йўл бермади.

Узоқбек бир «хийла» ўйлаб топди. Сохта ҳуқуқ тартибот ходими сифатида одамларни алдаб, пулларини тортиб олаверди. Юлғичлик ёқиб қолди шекилли, бас қилиш ўрнига осмон фалакка ўрлаётган қуюқ тутундай чарх урди. Ҳамма нарсанинг бир кунмас бир кун чўққисига чиқиб пастлашини эса негадир эсламай қўяди.

Шу йилнинг январь ойидан бери дам «Отчопар» бозори, дам Жанубий, Шимолий шоҳбекатлар олдида иш билан турган вилоятлик «КаМАЗ»чилар олдида пайдо бўлиб уларга бир-икки дўқ қилиб, ўзини солиқ, прокуратура, милиция ходимиман деб таништиради. Ҳар хил гаплар билан алдаб 500 сўм, соддароқларни 1500 сўмга туширади. Шу йилнинг 16 июнь куни «Қўйлиқ» бозорида «ЛАЗ—699» русумли, давлат белгиси 27—38 ФИА рақамли автобус ҳайдовчиси, Қирғизистон Республикаси фуқароси Булатбек Султоновдан 1500 сўм пул ундираётганида коррупция, рэкет ва терроризмга қарши кураш бошқармаси ходимлари томонидан қўлга олинди.

Энди Узоқбек Сурхондан узоқ ерларда қамоқ жазосини ўташи аниқ.

ВАЛЮТАФУРУШЛАР

Коррупция, рэкет ва терроризмга қарши кураш бошқармаси ходимлари томонидан шу йилнинг беш ойи мобайнида бозорларда валюта алмаштириш қоидаларини бузган 201 фуқарога нисбатан тегишли чора кўрилди.

«Аския» бозорида Шайхонтоҳур туманида яшовчи Ҳ. Салоҳиддинов 950 АҚШ долларини Чимкент вилоятилик Е. Қосимовга 116 минг 850 сўмга пуллаётганида қўлга олинди.

«Кадишев» бозорида И. Ли ва Н. Дигай исмли аёллар 3000 АҚШ долларини Ғ. Валихўжаевга 456 минг сўмга пуллашмоқчи бўлишганди бироқ... Улар ўзларини ғаразли мақсадларига эриша олишмади.

Тошкент «Отчопар» бозорида Қирғизистон Республикаси фуқароси А. Кенжабоева 1000 АҚШ долларини пойтахтлик Ф. Зиёмуҳаммедовга 122 минг 500 сўмга пуллаётганида ички ишлар ходимлари томонидан қўлга олинди.

Ушбу ишлар юзасидан жиноят иши қўзғатилган бўлиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Мирза АБДУЛЛАЕВ, Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати ходими.

МУҲАЙЁ ЙЎЛДОШЕВНА ИМОМОВА

Бешафқат ўлим орамиздан мураббий, ўз ишининг жонкуяри, Юнусобод туман меҳнат биржаси раҳбари Муҳайё Йўлдошевна Имомовани олиб кетди.

М. Й. Имомова 1939 йили Тошкент шаҳрида ишчи оиласида дунёга келди. Ўрта мактабни битиргач 1958—1963 йиллари Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг иқтисод факультетида таҳсил кўрди. 1963—1967 йиллари Тошкент шаҳар Марказий ҳисоблаш бошқармасида хизмат қилди. 1967 йилдан меҳнат ресурсларидан фойдаланиш бўлимида, 1988 йилдан бошлаб эса аҳолини ишга жойлаш, қайта ўқитиш ва касб йўналиши бўйича ташкил этилган Марказда фаолият кўрсатди.

Юнусобод тумани бандлик хизмати ташкил этилгач унда бўлим бошлиғи ва 1992 йилдан бошлаб то умрининг охиригача раҳбари бўлиб ишлади.

Муҳайё Йўлдошевна Имомова 4 фарзандни ўстириб вояга етказган меҳрибон она эди.

Халқ олдидаги хизматлари учун М. Й. Имомова бир неча бор фахрий ёрлиқлар ва мукофотлар билан тақдирланган.

М. Й. Имомованинг ёрқин хотираси у билан ишлаган ҳамкасблари ва яқинлари қалбида узоқ йиллар сақланажак.

Тошкент шаҳар бандлик хизмати маъмурияти ва касаба уюшмаси.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Давлат мулки қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси ва унга қарашли хўжалик ҳисобидаги «Факторинг маркази» 1997 йилнинг 7 августида соат 10.00 да танлов ўтказади.

Тошкент шаҳрида жойлашган «Тошнефтмаҳсулот» вилоят корхонасига қарашли бўлган 16,74,83,84 ва 99-сонли ёқилғи қуйиш шохобчаларини ижарага бериш танлови ўтказилади.

Танловда иштирок этиш ва барча зарур маълумотлар юзасидан Тошкент шаҳар, А.Қодирий кўчаси, 13-уй, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси, 2-қават, 44-хонасига, «Факторинг ва ахборот хизмати маркази»га мурожаат қилишингиз мумкин. Тел: 44-60-51.

ТАНЛОВ САВДОСИГА ШОШИЛИНГ!

Танлов шартлари:

1. Ёқилғи қуйиш шохобчаларини йил мобайнида жаҳон андозаларига мувофиқ техникавий қайта жиҳозлаш;

2. Аҳолига қўшимча хизматлар кўрсатиш (мойни алмаштириш пунктлари, автомобилларни қисман таъмирлаш пунктлари, автомобилларга эҳтиёт қисмларни сотиш бўйича минимаркет ва шу кабилар).

3. Аҳолига юқори маданий хизмат кўрсатишни таъминлаш.

4. Аҳолини юқори сифатли ёқилғи-мойлаш ашёлари (бензин, дизель ёқилғиси, мойлар) билан тўхтовсиз таъминлаш.

5. Ёқилғи қуйиш шохобчаси атрофидаги ҳудудни санитария ва ёнғин меъёрларига мувофиқ ҳолатда сақлаш ва ободонлаштириш.

6. Ёқилғи қуйиш шохобчалари ва унинг атрофидаги ҳудудни Европа андозаларига мос бўлган кўринишини таъминлаш.

7. Хайр-эҳсон ва молиявий ёрдам кўрсатиш.

8. Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва уларга тенглаштирилган шахсларга имтиёзли хизмат кўрсатиш.

Танлов ташкилотчиси:

«Факторинг ва ахборот хизмати маркази»

«Тошқишлоқмаш» акционерлик жамияти 1997 йилнинг 13 июлидан бошлаб Иссиққўлдаги «Юбилей» пансионатига нархи 10236 сўм бўлган йўлланмаларни сотади. Дам олиш муддати—12 кун.

Дам олувчиларни қулай ўриндиқли автобусларда пансионатга олиб бориш ва қайтариб олиб келиш таъминланади. Йўл ҳақи қиймати 2300 сўм. Жўнаш ҳар 3 кун оралиғида амалга оширилади.

Маълумотларни 36-10-64, 133-80-47, 36-15-96 телефонлари орқали олиш мумкин.

Ички телефон 2-36.

Шаҳримизнинг хиёбон, йўлкаларида башанг кийинган, замонавий одамларнинг ит етаклаб юрганини кўрамиз. Латофатли хонимлар қўлида ит тизгини...

Мулоҳаза

ИТ ЕТАКЛАГАН ХОНИМЛАР

Куни кеча ғалати воқеани кузатдим. Аслида бу воқеа фақат кечагина бўлганига кафил эмасман. Фақат шу чоққача негадир синчковлик билан кузатмаганим орий рост.

Кўп қаватли уйларда турамиз. Ёзнинг иссиғи забтига олаётган шу кунларда кечки салқин тушиши билан ҳамма ўзини ҳовлига уради. Йўлингиз тушган бўлса, Ҳамза туманидаги Чизель мавзеси яқинда, бундан 3—4 йил илгари барпо этилган. Ҳали теварак-атрофга айтарлик дов-дарахтлар ҳам ўтқазилмаган.

Хотин-халаж, бола-чақа бирор соя йўқлигидан кундузи кўпам ҳовлига чиқаверишмайди. Фақат шом тушишини пойлашади. Мана, бугун ҳам ҳовли лиқ тўла бола. Мавзенинг кўпгина уйлари олдида болаларга ўйин майдончаси йўқ ҳисоби. Накд уйнинг тагигача шахсий гаражлар қурилган.

Айниқса, 23-уйнинг олдида кафтдек ер анқонинг уруғи. 22, 24, 25, 18-уйларда яшовчи болалар ҳам енгил машиналар пайдарпай қатнайдиган йўлка, йўлда ўйнаб юришаверади. Хайриятки, 26-уйнинг рўпарасида озгина ўйингоҳ бор.

Турли ўй-хаёлларни дилимдан ўтказиб атрофни синчиклаб кузата бошладим. Назаримда бу сафар негадир ўз мавзеимизни энди кўраётгандек диққат билан разм солдим. Шу пайт тўсатдан 4—5 нафар болакай нимадандир қўрқиб, қичқириб оналари атрофига югургилашди. Каттакон ит бекаси билан кечки сайилга чиққан экан. Болаларнинг тум-тарақай қочганича бор, тумшуғига сувлиқ-муҳофаза солинмаган баҳайбат ротвейлернинг важоҳатидан катта кишини ҳам ваҳм босади-я. Бекаси бамайлихотир итининг тизгинини бўш қўйди... Ит учраган нарсани искаб-искаб безовталаниб қолди. Сўнгра 5—6 яшар қизалоқ ташлаб қочган велосипедчага қаратиб... хўл қилиб кетаверди. Буни кўрган хотинлар «Вой ўлсин, кимники велосипед?» дея болаларини терграб қолишди. Рости мен ҳам ўғлимнинг велосипедда сал нарироқда ўйнаётганини кўриб «Бошқаники экан-ку?» деб бепарвогина ўтиравердим. Қизалоқ келиб хархаша қила бошлади, онаси қаердандир етиб келди шекилли, қизалоғини койий-койий уйига олиб кириб кетди.

«Нима қилдим аралашиб, бировнинг ишига...» қўл силтаб қўйдим. Ит етаклаган хоним бўлса итини бошлаб, уйнинг ортига — сайрини давом эттиргани ўтиб кетди.

Уйимизнинг ёнгинасида лицей жойлашган. Бирам хуш манзарагина гулзор-боғи бор. Озода. Ярим-яланғоч, калта юбка, миникўйлак кийган, айни балоғат ёшидаги қизлар пуделларини етаклаб уёқдан буёққа сайр қилишади. Кўнглим ҳижил бўлгани улар итларини шу гулзорда сайр қилдириб олиб кетишади.

Лекин бирорта итга тумшуқбурун солинганини учратмайсиз. Бу кучуклар одамни тишламас. Болалар ҳам кўпам ҳайиқмас улардан. Лекин мени бошқа нарса ўйлантиради. Ит билан ўзини овутиб юрган, пуделларини авайлаб юрган шу қизлар айни онасининг қўлидаги барча уй юмушларини оладиган ёшда-ку! Наҳотки, рўзғорда шу қизлар шуғулланадиган бошқа қизиқарли бирор машғулоти йўқ. Тикиш-бичиш, пазандаликни ўрганиш, майли модадан қолган бўлсин, жилла қурса ўзаро ўртоқлари билан дилтортар суҳбатлар қуришса бўлмасмикин?

Замонавий ёшлар-да. Бари табиий, албатта. Хорижий фильмларни зўр бериб кўраётган ёшлар буни «маданият», «супер-замонавийлик» белгиси деб биладилар. Негадир шу ёшларда итларга ғамхўрлик ҳисси кучлилигидан ит етаклашларига ўзимни сира ишонтира олмайман.

Замонавий одамлар... Негадир маҳзун кайфият лоқайдлик вужудимни чирмагандек бўлди. Руҳим ланждек.

Оқшомги кўнгилсиз воқеани алламаҳалгача ўйлаб, мулоҳаза қилиб ётдим. Субҳидам туриб ойналарни ланг очаман. Тонгги ҳаво бирам мусаффо. Беҳосдан кўзим яна 26-уйдан кўппак етаклаб чиқаётган ёш жанобга тушди. Яна дилим ҳижил тортди. Ҳовлига қарайман: энди хонимлар билан баб-баравар «замонавий жаноблар»нинг бир қанчаси итларини олиб тоза ҳавога чиқишганди.

Ҳар куни ҳали биз уйқудан уйғонмасимизданоқ 26-уйнинг кичкинагина майдончасига сутчи хотинлар келишади. Узоғимизни яқин қилишганидан биз мамнун. Қай кўз билан қарайки, кечаги «велосипедча» турган жойда уларнинг сут идишлари қатор терилганди. 24-уйдан жажжигина (зотини яхши билмайман) қора кучукчасини олдига солиб бир хоним сутга чиқди. Кучуги бўлса сут идишларга интилади. Оқлик—сут идишлар ёнидан 2—3 жанобнинг ити ер искаб ўтаяпти.

Қайсидир сутчи хотин мижозининг хонадонига сут олиб кетган шекилли, идишлари тўла сут қаровчисиз турганди. Бир пайт баҳайбат кўппак сут идишларга яқинлашди...

Мудроқ қалбимда назаримда нимадир уйғонди. Қандай қилиб ердан илинган нарсани олиб унга ирғитганимни билмайман. Хонимлар ҳам, жаноблар ҳам қаҳрли нигоҳларини менга тикишди.

Ортимга бурилиб уйга кириб кетдим. Қаҳрли нигоҳлар ортимдан таъқиб қилиб қолди...

Саҳар мардонлаб бировнинг дилини хуфтон қилдим. Тўғрими ё нотўғри қилдимми? Ички бир туйғу «Тўғри!» дейди. Оқшомги лоқайдлик негадир энди руҳимдан бутунлай ўчганди. Аслида ҳамма фожиа — лоқайдликда.

Бундай ҳолатни фақат шу мавзедагина кўрмаймиз, афсус. Пойтахтимизнинг истаган кўп қаватли уйларида аҳвол шу.

Замонавий одамлар. Яна шу фикрга келиб тўхталаман. Қизиқ, ит етаклаш замонавийликми? Уйларимиз атрофига мевали дарахт кўчатлари ўтқазиш, гўзал гўшага айлантириш, чодир тутиб «тўйхона» ясаш ўрнига ҳашар йўли билан мавзеда битта бўлса ҳам бир бошпана — тўйхона қурсак замон кишиси бўлмаймизми? Итлар сайр қилиб, ифлослантириб кетаётган кафтдеккина майдончаларга болажонларимизга ўйингоҳ ташкил этишга интилсак замонга мос одам саналмаймизми? Кўп қаватли уйлар қаршисига пайдар-пай шахсий гараж қуришдаям ўзбекнинг тўй ҳашами учун ҳеч бўлмаса очиқ майдон қолишини ўйлаб кўрсак, инсоф сари иш кўрсак, шу бугуннинг кишиси бўлмасмидик?

Буларнинг барини қилсак бўлади, албатта.

Орасталик тимсоли келинлар. Маҳаллалардан ўтсангиз ҳали тонг бўзармасданоқ дарвозаси олди, йўлкалари супурилиб-сидирилган, сув сепилганини кўрган ҳамоно «янги келин тушган» деб қўямиз дил ғубори тарқаб.

Нима, кўп қаватли уйларда янги келин йўқми? Аслида орасталик, покизалик, саранжом-саришталик халқимизнинг қон-қонига сингган. Назаримда ҳар бир шу гўшада яшовчининг етмиш икки томирида покликка ошифталик ҳисси «оқади» гўё. Фақат афсуски, биз бу ҳақда камроқ ўйлайдиган бўлиб қолдик, чамаси.

Замонавий одамлар... Улар ким?

Саида ЙЎЛДОШЕВА.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

Тошкент оқшоми — Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар – 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 133-08-74, 136-57-65. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0438. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ 5.818 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.